

HU

EURÓPAI
SZÁMVEVŐSZÉK

Mezőgazdaság és kohézió: áttekintés a 2007–2013-as uniós kiadásokról

EURÓPAI SZÁMVEVŐSZÉK
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBURG

Tel. +352 4398-1

E-mail: eca-info@eca.europa.eu
Internet: <http://eca.europa.eu>

Twitter: @EUAuditorsECA
YouTube: EUAuditorsECA

Bővebb tájékoztatást az Európai Unióról az interneten talál (<http://europa.eu>).

Luxembourg: Az Európai Unió Kiadóhivatala, 2014

ISBN 978-92-872-1213-9
doi:10.2865/89582

© Európai Unió, 2014
A sokszorosítás a forrás megjelölésével megengedett.

Printed in Luxembourg

**Mezőgazdaság és kohézió:
áttekintés a 2007–2013-as uniós
kiadásokról**

Oldal

- 05 **Összefoglaló**
- 07 **Bevezetés**
- 08 **Az uniós pénzügyi irányítás és kontroll a megosztott irányítású területeken 2007 és 2013 között**
- 08 **A 2007–2013-ra elfogadott többéves pénzügyi keret volt az eddigi legjelentősebb az uniós kiadások terén**
- 09 **A fő kiadási területek a kohézió és a mezőgazdaság voltak**
- 10 **2013 végéig a 2007–2013-as kötelezettségvállalások több mint egyharmadára nézve még nem került sor kifizetésre**
- 13 **A források elköltésére irányuló nyomás**
- 16 **A Számvevőszék ellenőrzési eredményei a mezőgazdaság és a kohézió terén 2009–2013-ra nézve**
- 16 **A becsült hibaarány a mezőgazdaság és a kohézió terén 2009–2013-ban**
- 17 **Mezőgazdaság: a hibatáblázat élén a nem támogatható földterületek, illetve termelők állnak**
- 19 **Kohézió: A leggyakoribb hibák a közbeszerzési szabályok megsértése volt**
- 20 **A Bizottság két úton tájékoztat az általa feltárt problémák földrajzi eloszlásáról**
- 22 **A Számvevőszék ellenőrzési munkája tükrözi a tagállamokban megosztott irányítással kezelt uniós kiadások mennyiségét**
- 23 **Jobb információ áll rendelkezésre a megosztott irányítású kiadások több mint 80%-át képviselő 11 tagállamról**
- 24 **Az, hogy a Számvevőszék ilyen gyakran állapít meg hibákat, jól mutatja az uniós kiadási programok támogathatósági szabályainak és irányítási rendszereinek bonyolultságát**

26	A Bizottság felügyeleti szerepének értékelése
26	A megosztott irányítású uniós kiadások összetett kontroll-keretrendszere
27	A „pénzügyi korrekció” szerepe
28	A Számvevőszék által 2013-ra megadott hibaszint 1,6%-kal magasabb lett volna, ha nem vette volna figyelembe a korrekciós intézkedéseket
29	A Bizottság értékelése első körben tagállami adatokon alapul
32	A mezőgazdasági kiadások bizottsági felügyelete
32	A Bizottság munkája az elmúlt három évben javult
33	A legfontosabb ellenőrzéseket és vizsgálatokat a tagállamok végzik
34	A kohéziós kiadások bizottsági felügyelete
35	A Bizottság fokozatosan javította megközelítését
36	Fennáll a kockázata, hogy a Bizottság a kohéziós kiadásokat illetően alábecsüli a fennmaradó hibaarányt
37	Összefoglaló a legfőbb feltárt kockázatokról és hiányosságokról
37	A mezőgazdasági kockázatok a területekhez, az állatokhoz és a gazdákhöz kapcsolódnak
37	A vidékfejlesztés különösen hibára hajlamos terület
38	A kohézió terén továbbra is a közbeszerzési hiányosságok jelentik a legfőbb kockázatot
39	Előre tekintve: A 2014 és 2020 közötti uniós mezőgazdasági és kohéziós kiadások
39	A mezőgazdasági támogatások jelentős átalakítása
40	Kohézió: Egyszerűsödik a szakpolitika végrehajtása, de a támogathatósági szabályok kevésbé változnak
40	Jobb információkat kapnak-e az érintettek a szabálytalanság szintjéről a Bizottság és a tagállami hatóságok szerepének, feladatainak és beszámolási kötelezettségeinek változásai nyomán?
41	Jobb információk alap a jogszerűsége és a szabályszerűsége nézve a mezőgazdaság terén
41	Az elszámoltathatósági mechanizmusok erősebb éves keretrendszere a kohézió terén
42	Mit jelentenek az új fejlemények az elszámoltathatóságra és a Számvevőszék szerepére nézve: a Bizottság és a tagállami hatóságok által szolgáltatott kontrollinformáció megbízhatóságának problémája

43	Fő következtetések
44	Mellékletek
44	I. melléklet: Az 1.b fejezet (kohézió) és a 2. fejezet (mezőgazdaság) kötelezettségvállalásai és kifizetései tagállamonként
45	II. melléklet: Az ellenőrzési mintákban feltárt hibák gyakorisága a mezőgazdaság és a kohézió terén, 2009–2013
46	III. melléklet: Az ellenőrzési mintákban feltárt hibák gyakorisága a mezőgazdaság terén, 2009–2013
47	IV. melléklet: Az ellenőrzési mintákban feltárt hibák gyakorisága a kohézió terén, 2009–2013
48	V. melléklet: Bizottsági felügyelet: mezőgazdaság és kohézió, 2007–2013
50	Rövidítések
51	Jegyzetek

I

Ez a dokumentum áttekintést nyújt a mezőgazdaság¹ és a kohézió² megosztott irányítású területein a 2007–2013-as többéves pénzügyi keret során eszközölt uniós kiadásokról. Kiemelten szól az időszaknak az uniós pénzügyi irányítás és kontroll kapcsán a mezőgazdaság és a kohézió terén felmerülő kérdéseiről, összefoglalja a Számvevőszék ellenőrzési eredményeit, áttekintést ad az uniós pénzügyi irányításról és a 2014–2020-as többéves pénzügyi keret ellenőrzési kihívásairól. Dokumentumunk igyekszik eleget tenni továbbá az Európai Parlament 2012-es mentesítési állásfoglalásában megfogalmazott kérésének, hogy szolgáltatassunk országspecifikus információkat a megosztott irányítás terén.

II

A kockázat földrajzi megoszlására vonatkozó információ egy sor eltérő jellegű forrásból származik. Ilyen információforrások többek között:

- o a Számvevőszék ellenőrzési megállapításai;
- o a kockázatosnak minősülő összegek tagállamonkénti megoszlása a Bizottság 2013-as éves tevékenységi jelentései alapján;
- o a pénzügyi korrekciók, az Unió 2013-as konszolidált beszámolójának 6. kiegészítő melléklete alapján.

III

Ezen áttekintés készítése során a Számvevőszék nem törekedett új bizonyítékok szerzésére.

IV

Az áttekintés fő következtései:

- o A 2007 és 2013 közötti időszak kiadásai a korábbi időszakok mintáját követték. A kifizetések összvolumene egyes kiadások elhalasztása ellenére is közel volt a várt összeghez, és valószínűleg kevéssé kell majd a kötelezettségvállalások automatikus visszavonásához folyamodni. A mezőgazdasági termelőknek nyújtott közvetlen támogatások és piaci támogatás kivételével a megosztott irányítási kiadások terén fontos kockázati elem a források elköltésére irányuló nyomás.
- o A mezőgazdasági kiadások terén a főbb szabályszerűségi kockázatok: a kifizetett támogatások alapját képező földterület, állatállomány vagy költségek, illetve a támogatásban részesülő kedvezményezettek nem támogatható volta, valamint a támogatások összegének téves kiszámítása (noha ezeket a kockázatokat némileg enyhíti az Integrált Igazgatási és Ellenőrzési Rendszer működése). A vidékfejlesztési kiadásokat fenyegető kockázatokat növelő jelentős tényezők: az agrár-környezetvédelmi követelményeknek, a beruházási projektek különleges követelményeinek, illetve a közbeszerzési szabályoknak a be nem tartása.
- o A kohéziós kiadásokat fenyegető legjelentősebb kockázat az uniós, illetve tagállami közbeszerzési szabályok be nem tartása; ezt követi az a kockázat, hogy a kiadás (vagy a projektek) nem jogosultak uniós támogatásra.

- o Noha bőven van lehetőség a kontrollrendszerek javítására, a legfontosabb kihívás mégis egy olyan intézkedés felvállalása, amely könnyebbé teszi a programok irányítását. Minden olyan tagállamot, amelyre nézve következtetést lehet levonni, a teljes uniós költségvetésre számított hibaszint átlaga körül ingadozó, lényeges hibaszint jellemez. A Számvevőszék minden uniós tagállamnál talál hibákat. Az áttekintésben tárgyalt időszak során a Számvevőszék számos kontrollrendszert megvizsgált a tagállamokban és a Bizottságnál, és túlnyomórészt arra a következtetésre jutott, hogy azok „részben hatásosak”. Az, hogy a Számvevőszék a rendszerek ilyen osztályozása ellenére is a megvizsgált tranzakciók közel felénél talál hibákat, jól mutatja többek között az uniós kiadási programok támogathatósági szabályainak és irányítási rendszereinek bonyolultságát.
- o A kockázatokra és hibákra nézve a tagállami hatóságok általi beszámolás ugyan javult kissé, ám a Bizottság számára továbbra is komoly problémát jelent megbizonyosodni az információk megbízhatóságáról.
- o Az új időszakban a szabályok változása összességében várhatóan nem fogja jelentősen befolyásolni a kockázati szintet. A szabályok – örvendetes módon – némileg egyszerűsödnek, ám egyes finanszírozási programok minden tagállamban továbbra is gondot fognak okozni az irányítóknak.
- o Sok hiba azért merül fel, mert az általános irányítási és kontrollarchitektúra bonyolult. A Bizottságnak és a tagállamoknak folytatniuk kell az egyszerűsítési lehetőségek keresését. A tapasztalat azonban azt mutatja, hogy a tagállamoknak egyelőre a jelenlegi rendszer kezelésével, s így a szakpolitika végrehajtásával is vannak nehézségeik. A tagállamoknak folytatniuk kell a helyzet javítására irányuló erőfeszítéseiket.

01

Ez a dokumentum összegzően bemutatja a mezőgazdaság¹ és a kohézió² megosztott irányítású területein a 2007–2013-as többéves pénzügyi keret során eszközölt uniós kiadásokat. Kiemelten szól az időszaknak az uniós pénzügyi irányítás és kontroll kapcsán a mezőgazdaság és a kohézió terén felmerülő kérdéseiről, összefoglalja a Számvevőszék ellenőrzési eredményeit, áttekintést ad az uniós pénzügyi irányításról és a 2014–2020-as többéves pénzügyi keret ellenőrzési kihívásairól. Dokumentumunk igyekszik eleget tenni továbbá az Európai Parlament 2012-es mentesítési állásfoglalásában megfogalmazott kérésének, hogy szolgáltatassunk országspecifikus információkat a megosztott irányítás terén.

02

Míg az áttekintés a pénzeszközöknek a 2007–2013-as többéves pénzügyi keret idején történt felhasználására vonatkozik, addig a Számvevőszék ellenőrzési eredményeinek összegző bemutatása a 2009–2013-as éveket öleli fel. Ily módon arra az időszakra összpontosít, amikor a kifizetések elsősorban a 2007–2013-as szabályokon alapultak, s amelyre nézve a Számvevőszék külön értékelésekben tette közzé a hibaarányokat. Áttekintésünk merít a Számvevőszék éves jelentéseiből, a vonatkozó különjelentésekből és véleményekből, valamint bizottsági jelentésekből – beleértve a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóság (DG AGRI), a Foglalkoztatás, a Szociális Ügyek és a Társadalmi Befogadás Főigazgatósága (DG EMPL) és a Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság (DG REGIO) éves tevékenységi jelentéseit –, valamint költségvetés-végrehajtási elemzésekből.

03

Az áttekintés négy részre tagolódik:

- A kiadásoknak a kohézióra és a mezőgazdaságra összpontosító áttekintése.
- A Számvevőszék mezőgazdaságra és kohézióra vonatkozó ellenőrzéseinek eredményei a 2009–2013-as időszakban, beleértve a teljes becsült hibaarányt, valamint a hibák gyakoriságát és tipológiáját.
- A Bizottság felügyeleti szerepének értékelése a megosztott irányítású kontrollrendszerek összetett architektúráján belül.
- A 2014–2020-as időszakban az új jogi keretből adódó változások.

Az uniós pénzügyi irányítás és kontroll a megosztott irányítású területeken 2007 és 2013 között

08

A 2007–2013-ra elfogadott többéves pénzügyi keret volt az eddigi legjelentősebb az uniós kiadások terén

04

Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti, a költségvetési fegyelemről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról szóló intézményközi megállapodást 2006. május 17-én véglegesítették. Ez a megállapodás szabta meg a 2007–2013-ra érvényes többéves pénzügyi keretet. Valamennyi kiigazítást is figyelembe véve a többéves pénzügyi keret tárgyalásakor – 2004-es folyó árakon – összességében 865 milliárd eurós felső határt szabtak a kötelezettségvállalásoknak és 821 milliárd eurós határt a kifizetéseknek. Miután ezt technikailag a folyó árakhoz igazították, a hétéves időszakra a felső határ 982 milliárd euró³ lett a kötelezettségvállalásokat, illetve 926 milliárd euró a kifizetéseket⁴ illetően.

05

Az ezt követő éves költségvetésekben 2013 végéig a költségvetési hatóság a kötelezettségvállalásokra összesen 978 milliárd, a kifizetésekre pedig 873 milliárd eurót különített el (ami a többéves pénzügyi keret által megengedett maximum 99,6, illetve 94,3%-ának felelt meg). 2013 végéig a Bizottság 970 milliárd euró összegű tényleges kötelezettségvállalást könyvelt el (ez a többéves pénzügyi keret összegének 98,8%-a, illetve az éves költségvetésekben megszavazott összegek 99,2%-a). Az EU által 2013 végéig kifizetett teljes összeg elérte a 863 milliárd eurót (a többéves pénzügyi keret összegének 93,2%-át). A Számvevőszék ezt a kérdést 2012-es éves jelentésének 1.52. bekezdésében tárgyalta.

06

A kohézióra vonatkozó szabályozás néhány makrogazdasági feltételt is tartalmaz, amelyek alapján megszabja, hogy az egyes tagállamok milyen maximális mértékben részesedhetnek a kohézió támogatására szolgáló alapokból. Ennek meghatározásához azt vették alapul, hogyan aránylik egy tagállam vásárlóerő-paritáson (PPS) mért egy főre jutó bruttó nemzeti jövedelme (GNI) az EU-25 átlagához⁵. A felső határ itt a tagállam bruttó hazai termékének (GDP) 3,8%-a lehet.

Az uniós pénzügyi irányítás és kontroll a megosztott irányítású területeken 2007 és 2013 között

A fő kiadási területek a kohézió és a mezőgazdaság voltak

07

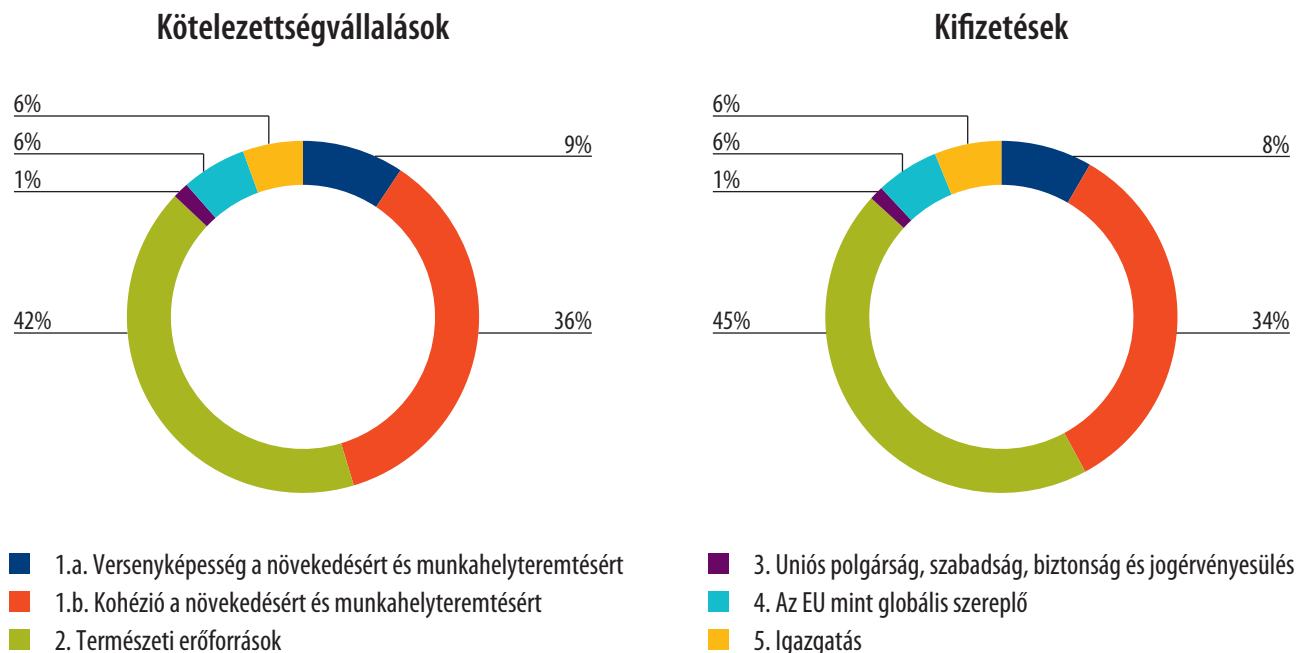
A többéves pénzügyi keret két nagy fejezete: az 1.b fejezet (Kohézió a növekedésért és munkahelyteremtésért), a kötelezettségvállalási felső határ 36%-ával és a kifizetési felső határ 34%-ával, és a 2. fejezet (Természeti erőforrások megőrzése és kezelése (mezőgazdaság)), a kötelezettségvállalási felső határ 42%-ával és a kifizetési felső határ 45%-ával. A két fejezet együtt az időszak során ténylegesen lekötött összegek 78%-ának, illetve a kifizetett összegek 79%-ának felel meg (lásd: **1. grafikon**).

08

Az 1.b és 2. fejezet 2007 és 2013 közötti kötelezettségvállalásainak és kifizetéseinek tagállamok szerinti megoszlását az **1. melléklet** részletezi.

1. grafikon

A 2007 és 2013 közötti időszak kötelezettségvállalásainak és kifizetéseinek megoszlása

Forrás: Konszolidált éves beszámolók és jelentések a költségvetési és pénzgazdálkodásról, 2007–2013.

Az uniós pénzügyi irányítás és kontroll a megosztott irányítású területeken 2007 és 2013 között

2013 végéig a 2007–2013-as kötelezettségvállalások több mint egyharmadára nézve még nem került sor kifizetésre

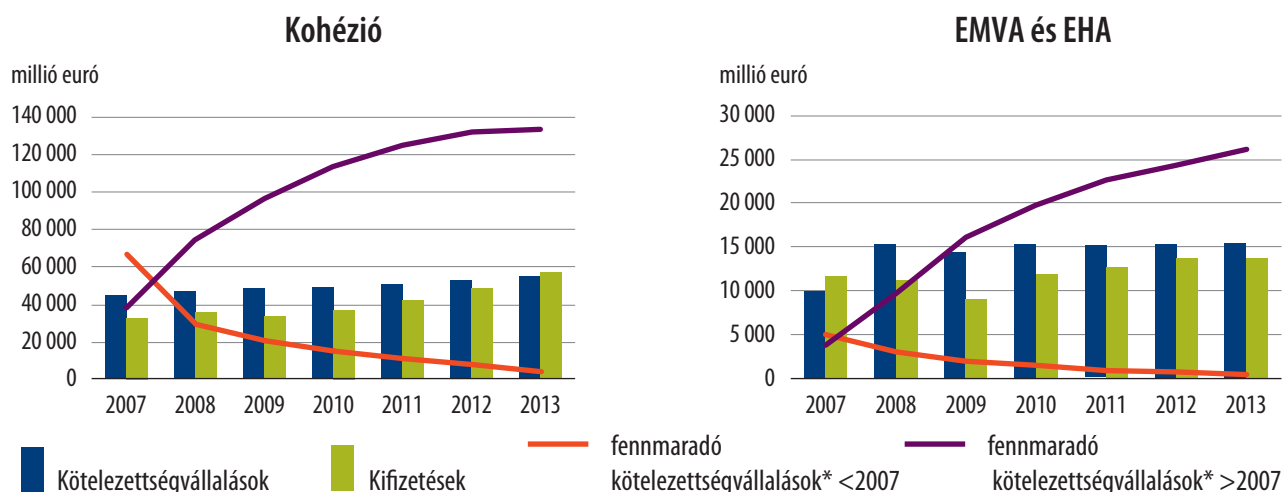
09

A 2013 végén fennmaradó kötelezettségvállalások 75%-a az 1.b fejezetre (62%, az összesen 222 milliárd euróból 137 milliárd euró), illetve a 2. fejezetre (13%, 222 milliárd euróból 28 milliárd euró) vonatkozott. Mintegy 97%-ban a 2007–2013-as többéves pénzügyi kerettel kapcsolatos kötelezettségvállalásokról volt szó. Ezek a kötelezettségvállalások a 2014–2020-as többéves pénzügyi keret során fognak kifizetéseket eredményezni.

10

Ez a tendencia korábbi többéves pénzügyi kereteknél is megfigyelhető volt. Jól látható ez a **2. grafikonon**, amely a kohézió, illetve az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA)/Európai Halászati Alap (EHA) területén felhalmozódott fennmaradó kötelezettségvállalásokat mutatja. Az Európai Bizottság (Gazdasági és Pénzügyi Főigazgatóság) és az Európai Központi Bank az új időszak első éveire alacsony szintű inflációt és növekedést jeleznek előre⁶. Ez meg fogja nehezíteni a korábbi időszakokról áthozott fennmaradó kötelezettségvállalásokból eredő kifizetések teljesítéséhez szükséges finanszírozás biztosítását⁷.

2. grafikon A kohézió és az EMVA/EHA terén 2007–2013-ban felhalmozódott fennmaradó kötelezettségvállalások növekedése

* FK = Fennmaradó kötelezettségvállalások.

Forrás: Jelentések a költségvetési és pénzgazdálkodásról, 2007–2013.

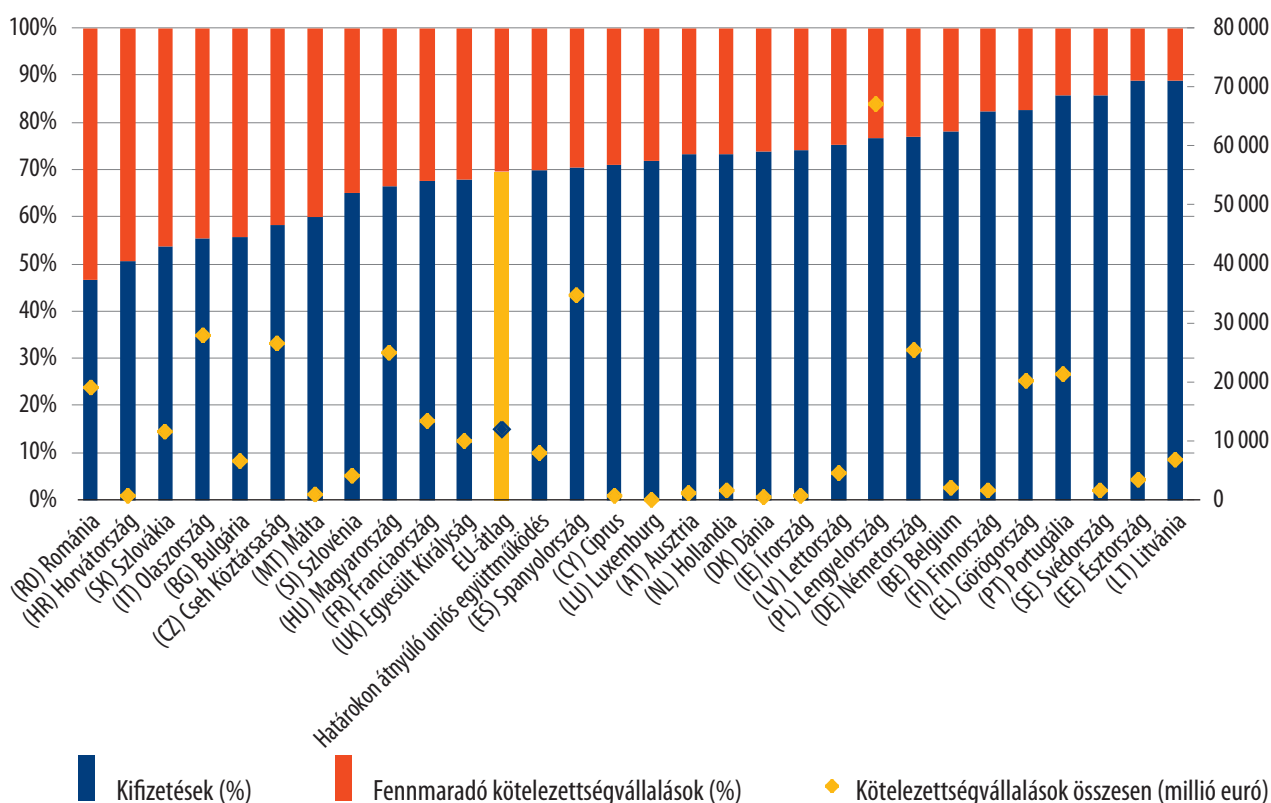
Az uniós pénzügyi irányítás és kontroll a megosztott irányítású területeken 2007 és 2013 között

11

A kohézió terén a 2013 végén fennmaradó 2007–2013-as kötelezettségvállalások összege 133 milliárd euró volt, vagyis a teljes lekötött összeg mintegy 38%-a. Ebből következően az Unió átlagos abszorpciós rátája (a kötelezettségvállalások és kifizetések aránya) 62% volt. Az egyes tagállamok abszorpciós rátája 38% (Románia) és 81% (Észtország) között alakult. 2014 első hat hónapjában a tagállamok további kifizetési kérelmeket nyújtottak be a Bizottságnak, így az átlagos ráta 69%-ra emelkedett, Romániáé elérte a 47%-ot, Észtországé és Litvániáé pedig a 89%-ot (lásd: **3. grafikon**).

3. grafikon

2007–2013-as TPK: Kohézió: a források abszorpciós aránya 2014. június 30-án

Forrás: Európai Bizottság.

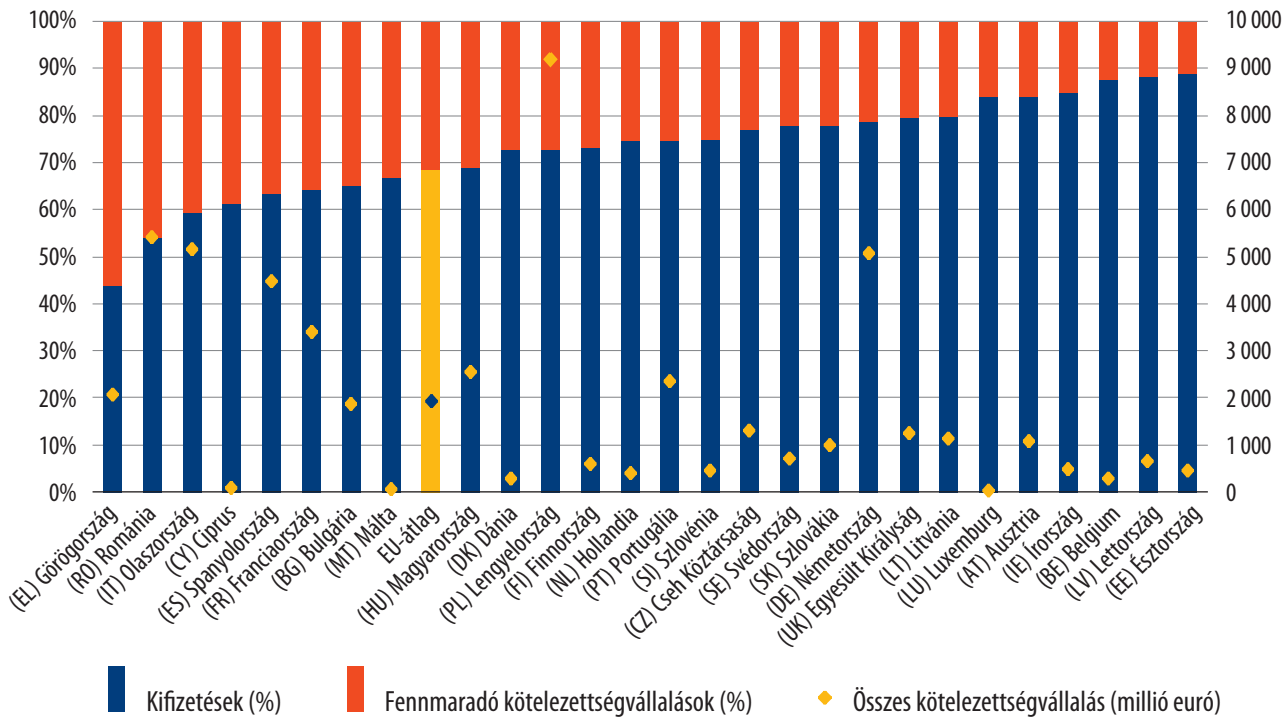
Az uniós pénzügyi irányítás és kontroll a megosztott irányítású területeken 2007 és 2013 között

12

Az EMVA keretében történt többéves beruházási intézkedések terén a 2013 végén fennmaradó 2007–2013-as kötelezettségvállalások összege 19 milliárd euró volt, vagyis a teljes lekötött összeg mintegy 36%-a. Ebből következően az Unió átlagos abszorpciós rátája (a kötelezettségvállalások és kifizetések aránya) 64% volt. Az egyes tagállamok abszorpciós rátája 40% (Görögország) és 85% (Belgium) között alakult. 2014 első hat hónapjában a tagállamok további kifizetési kérelmeket nyújtottak be a Bizottságnak, így a teljes ráta 69%-ra emelkedett, Görögország elérte a 44%-ot, Észtország pedig 89%-kal a legmagasabb abszorpciós szintet (lásd: **4. grafikon**).

4. grafikon

2007–2013-as TPK: EMVA beruházási intézkedések: a források abszorpciós aránya 2014. június 30-án

Forrás: Európai Bizottság.

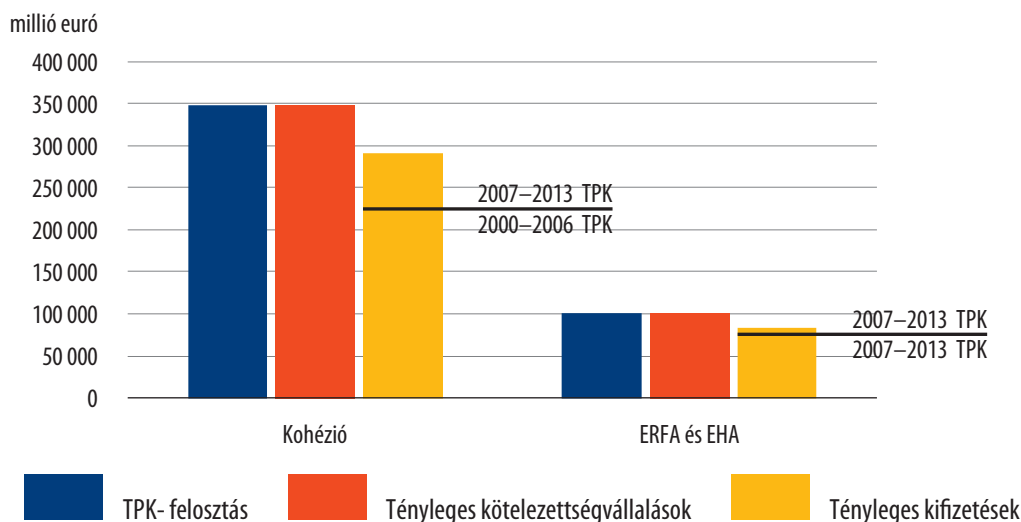
Az uniós pénzügyi irányítás és kontroll a megosztott irányítású területeken 2007 és 2013 között

13

Az **5. grafikon** azt mutatja be, hogy a 2013. december 31-i állapot szerint a 2007–2013-as többéves pénzügyi keretben összesen mekkora összeget különítettek el kohézióra, illetve az EMVA-ra/EHA-ra. A többéves pénzügyi keretben elkülönített összegek és a 2007–2013-as időszak során tett tényleges kötelezettségvállalások között csekély volt a különbség, a kötelezettségvállalások és a tényleges kifizetések közötti különbség viszont jóval nagyobb. A 2007–2013-as kötelezettségvállalásokhoz kapcsolódó kifizetések a többéves pénzügyi keretben elkülönített összegek 62, illetve 74%-át teszik ki. A 2007–2013-as kötelezettségvállalások és 2007–2013-hoz kapcsolódó kifizetések közötti eltérést nagyrészt ellensúlyozzák az ezekben az években a 2000–2006-os kötelezettségvállalásokból eredően tett kifizetések.

5. grafikon

2007–2013-as TPK: Kohézió és EMVA/EHA: a többéves pénzügyi keret felosztásától a tényleges kifizetésekig, 2013. december 31-i állapot, millió euró

Forrás: Jelentések a költségvetési és pénzgazdálkodásról, 2007–2013.

A források elköltésére irányuló nyomás

14

A forrásoknak a 2007–2013-as időszakra jellemző lassú abszorpcióját mindenekelőtt a kiadások ciklikus jellege okozza. Többéves intézkedések esetén a többéves pénzügyi keret első két évében teljesített kifizetések általában az előző többéves pénzügyi keret kötelezettségvállalásaihoz kapcsolódnak. Ráadásul a juttatott források gyakran meghaladják a tagállami felvevőkapacitást (lásd: **3. és 4. grafikon**).

Az uniós pénzügyi irányítás és kontroll a megosztott irányítású területeken 2007 és 2013 között

15

Bár összességében az uniós költségvetés az uniós tagállamok közkiadásainak csak mintegy 2%-át teszi ki⁸, egyes tagállamok ennél sokkal nagyobb kihívással néznek szembe. Az Európai Parlament becslése szerint például Litvánia uniós forrásból származik a közkiadások (az egészségügyet és a szociális kiadásokat kivéve) 27%-a⁹. A magyarországi közberuházásoknak több mint 95%-a uniós társfinanszírozású¹⁰. A fennmaradó kötelezettségvállalások alakulását összefüggésbe hozták a forrásokat fogadó tagállamok felvevőkapacitásával. Egyes szakértők¹¹ az általános felvevőkapacitást három fő tényezővel kapcsolják össze: a makrogazdasági kapacitással (pl. a kohéziós politika jelenlegi szabályai a tagállami GDP legfeljebb 3,8%-ának megfelelő uniós forrás átutalását teszik lehetővé), a pénzügyi kapacitással (az uniós támogatásban részesülő programok és projektek társfinanszírozására való képesség) és az adminisztratív kapacitással (a központi és a helyi hatóságok képessége az uniós programok és projektek irányítására).

16

A közös agrárpolitika (KAP) rendelete előírja, hogy a Bizottságnak automatikusan vissza kell vonnia egy költségvetési kötelezettségvállalás olyan részét, amelyet a költségvetési kötelezettségvállalást követő második év végéig nem használtak fel¹².

17

A kohézió terén a szabályozás ezt az időszakot két évben szabja meg – (n+2) szabály –, illetve a 2007–2010-es kötelezettségvállalásokat illetően egyes tagállamok számára három évben – (n+3) szabály¹³. A válság leküzdését célzó intézkedések részeként 2011-ben az automatikus visszavonási szabályt a 2007. évi kötelezettségvállalások tekintetében módosították¹⁴. Ezen felül mind a kohézió, mind a vidékfejlesztés terén 2011-ben az Európai Parlament és a Tanács olyan rendeleteket fogadott el, amelyek átmenetileg megemelték az uniós társfinanszírozás arányát a pénzügyi nehézségekkel küzdő tagállamok (kezdetben Görögország, Írország, Portugália, Magyarország, Lettország és Románia, később azonban Spanyolország és Ciprus is) számára¹⁵.

18

Végül 2013-ban egyedi rendelkezések további rugalmasságot biztosítottak Romániának és Szlovákiának a 2011-es és 2012-es kötelezettségvállalásokra nézve. Az (n+2) szabály szerint ezeket az összegeket 2013, illetve 2014 végéig el kellett volna költeni, de ez a két ország további egy évet kapott erre (2014-ig, illetve 2015-ig)¹⁶. E két ország abszorpciósi rátája 2013. december 31-én kb. 40%, illetve 50% volt.

19

A fel nem használt kötelezettségvállalásokat végül vissza kell vonni. A 2013 végéig történt visszavonások azonban nem voltak jelentősek. A kohézió terén a (n+2)/(n+3) szabály értelmében 2013-ig visszavont teljes összeg 250,5 milliárd euró volt, azaz a 2012-es kumulatív célérték 0,19%-a¹⁷. A vidékfejlesztés terén a 2012-es kumulatív célérték 0,14%-ának visszavonására került sor.

Az uniós pénzügyi irányítás és kontroll a megosztott irányítású területeken 2007 és 2013 között

20

A 2000–2006-os többéves pénzügyi keretben az átlagos kötelezettségvállalás-visszavonás a kohézió terén (a Bizottság 2014. májusi közlése szerint) az összes kötelezettségvállalás 1,76%-ával volt egyenértékű. (Ebből 0,56% az (n+2) szabály alkalmazásából eredt, míg 1,2%-ról a programok lezárásakor határoztak¹⁸.)

21

Az, hogy a rögzített nemzeti keretösszegek csak elvesznek, ha nem költik el őket, a pénzeszközök nagymértékű költésére ösztönöz. A pénzeszközök folyósítását többek közt úgy lehet növelni, hogy az ágazati jogszabályokban szereplő pénzügyi konstrukciókat¹⁹ hoznak létre, és ezeknek utalják át azokat. Egyes uniós források néha több évig is pénzügyi konstrukciókban maradnak, mielőtt átutalnák őket a végső kedvezményezetteknek. A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóság a 2013-as éves tevékenységi jelentésében ilyen aggályokat fejezett ki bulgáriai ellenőrzési megállapításai kapcsán: „A legfőbb hiányosságok (...) az előlegek korai és nagy összegű kifizetését, valamint a garancialapba történő korai és nagy összegű tőkeátruházást érintették (...) Felkérték a bolgár hatóságokat annak kifejtésére, hogy miért kellett ilyen korán ilyen nagy összegben előleget fizetni, illetve a garancialapba ilyen korán és ilyen nagy összegben tőkét átruházni.”²⁰ A Számvevőszék hasonló problémákat talált Olaszországban is (lásd: 2/2012 sz., „Az Európai Regionális Fejlesztési Alapból támogatott pénzügyi konstrukciók kkv-k részére” c. különjelentés, 2. háttérmagyarázat).

A Számvevőszék ellenőrzési eredményei a mezőgazdaság és a kohézió terén 2009–2013-ra nézve

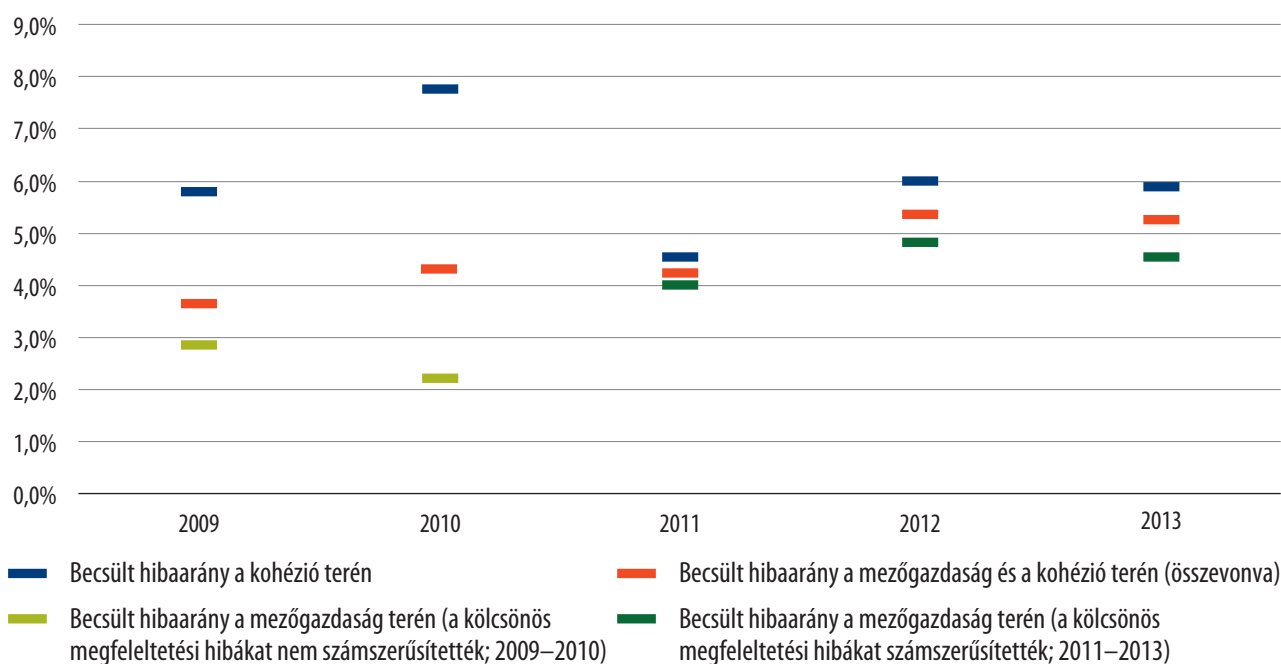
16

A becsült hibaarány a mezőgazdaság és a kohézió terén 2009–2013-ban

22

A 2007-ben és 2008-ban történt kifizetések (az előlegeket, valamint a mezőgazdasági termelőknek nyújtott közvetlen támogatásokat és piaci támogatásokat kivéve) legnagyobb részét a 2000–2006-os többéves pénzügyi kerethez kapcsolódtak. Ezért az egységes bemutatásmód érdekében (különösen a kohéziót illetően, ahol a szabályok eltértek a két időszakban) áttekintésünk a 2009–2013-as évek ellenőrzési eredményeit öleli fel²¹.

6. grafikon A Számvevőszék által becsült hibaarány a mezőgazdaság és a kohézió terén 2009–2013-ban

2011-től a mezőgazdaságban a becsült hibaarány számszerűsítésekor beszámítjuk a kölcsönös megfeleltetési hibákat is. 2011-ben, 2012-ben és 2013-ban ettől a mezőgazdaságot illetően rendre 0,2, 0,2, és 0,4 százalékponttal megnőtt a becsült hibaszint. A 2009-es és 2010-es adatok nem tartalmazzák a kölcsönös megfeleltetési hibák számszerűsítését.

Forrás: Európai Számvevőszék.

A Számvevőszék ellenőrzési eredményei a mezőgazdaság és a kohézió terén 2009–2013-ra nézve

23

A 2009–2013-as években a legvalószínűbb hiba mind a mezőgazdaságot, mind a kohéziót illetően tartósan a 2%-os lényegességi küszöb felett maradt. Az időszak egészére nézve a becsült legvalószínűbb hibaarány a mezőgazdaság terén a felhasznált források 3,7%-a, a kohézió terén pedig 6,0%-a. Együttvéve a hibaszint az időszak egészére a kiadások 4,6%-ával egyenlő. A hibaarány mindkét területen főként a nagy alapokhoz (a mezőgazdaság terén az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA), a kohézió terén pedig az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) / Kohéziós Alap (KA)) köthető, amelyek együttesen az egyes területeken a kiadások háromnegyedéért felelősek. A **6. grafikon** szerint a kohézió terén a mezőgazdasághoz képest általában magasabb a hibaszint. A kohézió terén az éves ingadozás is nagyobb. A mezőgazdasági kiadásokon belül a nagyobbik összetevő (közvetlen és piaci támogatás) alacsonyabb hibaszintet mutat, mint a kisebbik összetevő, a vidékfejlesztési kiadások. Ez fordítva van a kohéziós kiadásoknál, ahol az ERFA / KA terén általában magasabb a hibaszint, mint az Európai Szociális Alapnál (ESZA) (lásd: **1. táblázat**).

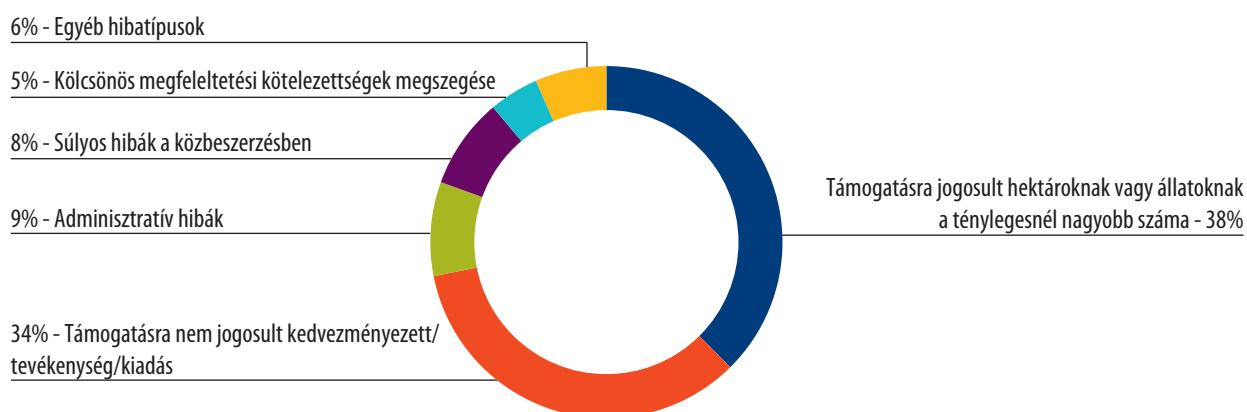
24

2013-as éves jelentésében (lásd: 3.1., 4.1., 5.1. és 6.1. grafikon) a Számvevőszék bemutatja a hibatípusonkénti hozzájárulást a külön értékelések legvalószínűbb hibaarányához. A 2013-as megbízhatósági nyilatkozat keretében bemutatott hibatípusok általában véve egyeznek a 2009–2013-as időszak egészének hibatípusaival.

Mezőgazdaság: a hibatáblázat élén a nem támogatható földterületek, illetve termelők állnak

7. grafikon

Mezőgazdaság: az egyes hibatípusok hozzájárulása a 2009–2013-as becsült hibaarányhoz

Forrás: Európai Számvevőszék.

A Számvevőszék ellenőrzési eredményei a mezőgazdaság és a kohézió terén 2009–2013-ra nézve

25

Az általános hibaarányhoz a legnagyobb mértékben (a mezőgazdaság terén a hibaarány kb. kétötödével) a „támogatásra jogosult hektároknak vagy állatoknak a ténylegesnél nagyobb száma” járul hozzá (**7. grafikon**). Ezen a hibatípuson belül a messze legjelentősebb altípus a nem támogatható „állandó legelőterület”. Az új KAP-szabályok csökkenthetik az ilyen típusú hibák kockázatát, mivel az állandó gyepterületbe most már a meghatározás szerint beleértendő a nem fűszerű növényzet is.

26

A Számvevőszék rendszeresen feltár olyan eseteket, amikor a földterületet nem vagy csak részben fedi fű, és a Mezőgazdasági Parcellaazonosító Rendszer (MePAR) adatbázisában mégis támogatásra jogosult állandó legelőterületként van rögzítve. Ennek következtében olyan termelőknek nyújtanak támogatást, akik nem jogosultak ezekben az uniós forrásokban részesülni. A kifizető ügynökségek nem járnak el szigorúan a feltárt rendszerhiányosságok kapcsán. A Számvevőszék tartós hiányosságokat állapított meg a nem támogatható földterületeknek a MePAR-ból való kizárása, illetve az igénylések adminisztratív kezelése terén. Ezt gyakran az okozta, hogy a tagállami hatóságok tévesen értelmeztek ortofotókat vagy tévesen alkalmaztak támogathatósági kritériumokat (lásd: a 2013-as éves jelentés 3.27. bekezdése).

27

A második legfontosabb hibaforrás (a mezőgazdaság terén a hibaarány kb. egyharmada) nem támogatható kedvezményezettekkel, nem támogatható tevékenységekkel vagy nem támogatható kiadásokkal kapcsolatos. A legtöbb ilyen hiba az Integrált Igazgatási és Ellenőrzési Rendszeren (IIER) kívül kezelt támogatási rendszerekkel kapcsolatos. Bár az ilyen hibák kevésbé gyakoriak, hatásuk az egyedi tranzakciók szintjén rendszerint jelentős. A példák között szerepelnek a költségtérítési igénylésekben feltüntetett nem támogatható tételek és a támogathatósági feltételeknek nem megfelelő kedvezményezettek (lásd: a 2013-as éves jelentés 3.11. bekezdése). Nem valószínű, hogy az ilyen típusú hibák kockázatát jelentősen csökkentenék a KAP-nak az új időszakra bevezetett változtatásai.

28

Az adminisztratív hibák (ezek a mezőgazdaság esetében a hibaarány kb. egytizedét teszik ki) olyan helyzetekkel kapcsolatosak, amikor a támogatás kérelmezője nem hibás, a tagállami hatóságok viszont hibákat követtek el a támogatási programok adminisztratív irányítása terén. Tipikus példák az ilyen hibákra: támogatási jogosultságok helytelen odaítélése, hibás támogatáscsökkentés vagy a csökkentés elmulasztása, hibás szankciók vagy a szankciók alkalmazásának elmulasztása, hibák a támogatás-kiszámítási algoritmusban. Nem valószínű, hogy az ilyen típusú hibák kockázatát jelentősen csökkentenék az új, komplex KAP-szabályozás.

29

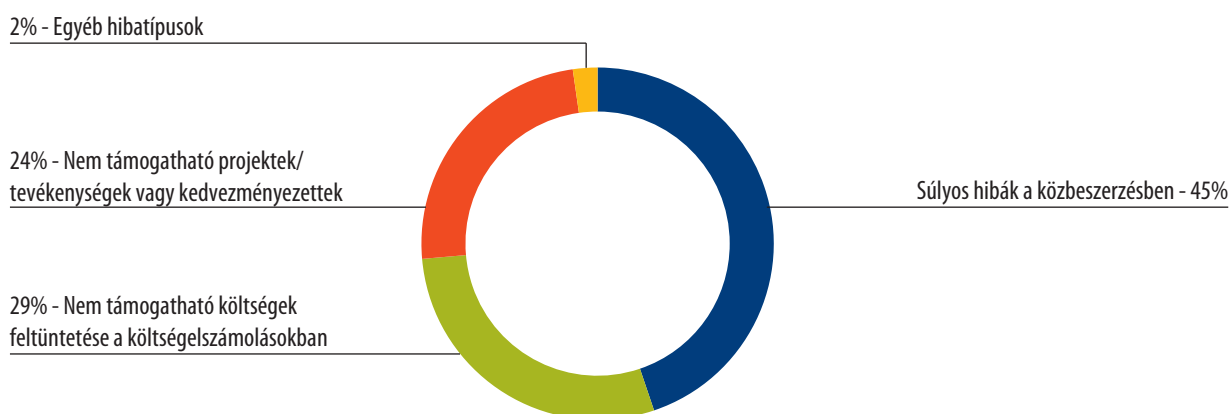
A Számvevőszék úgy véli továbbá, hogy a vidékfejlesztésre vonatkozó jogi keret változása és a cselekvési tervek végrehajtása pozitívan befolyásolhatja a hibaszint alakulását.

A Számvevőszék ellenőrzési eredményei a mezőgazdaság és a kohézió terén 2009–2013-ra nézve

Kohézió: A leggyakoribb hibák a közbeszerzési szabályok megsértése volt

8. grafikon

Kohézió: az egyes hibatípusok hozzájárulása a 2009–2013-as becsült hibaarányhoz

Forrás: Európai Számvevőszék.

30

A közpénzek gazdaságos és eredményes elköltésének, valamint az Unión belüli belső piac létrehozásának kulcsfontosságú eszközei a közbeszerzési szabályok. E szabályok súlyos megsértése számszerűsíthető hibákhoz vezet²². A kohézió terén ebben az időszakban az ilyen számszerűsíthető hibák teszik ki a becsült hibaarány közel felét (**8. grafikon**). Ilyen esetek: szerződések odaítélése pályázat kiírása nélkül, szabálytalanságok az ajánlatok értékelésében, a pályázati dokumentációban vagy a közzétételben, nem megfelelő közbeszerzési eljárások alkalmazása. A Bizottság jelezte, hogy a szabályoknak az új közbeszerzési irányelvnek²³ köszönhető egyszerűsödése idővel „segít majd csökkenteni az uniós alapok kezelése során a közbeszerzési szabályok helytelen alkalmazásából következő hibákat” (Gyakori kérdések a közbeszerzési irányelvek felülvizsgálatával kapcsolatban²⁴)²⁵.

31

A nem támogatható költségek a hibaarány több mint egynegyedét teszik ki a kohézió terén az egész időszakra nézve. A kiadás csak akkor jogosult az alapokból származó hozzájárulásra, ha a kiadást az érintett operatív program irányító hatósága által, illetve annak felelősségére a monitoringbizottság által rögzített kritériumoknak megfelelően megítélt műveletekre fordították. A költségnyilatkozatok Bizottságnak történő benyújtása során a tagállami hatóságok igazolják, hogy e költségek a szabályozás, illetve a tagállami támogathatósági szabályok rendelkezéseivel összhangban merültek fel. Az ESZA terén, amely elsősorban kisebb méretű, nem anyagi természetű projektekből áll, a nem támogatható kiadások jelentik a fő hibaforrást. A Számvevőszék konkrétan a következőkre talált példákat: az általános költségek túlszámlázása, túligénylés (ennek több oka is lehet, pl. az, hogy a résztvevők nem jogosultak támogatásra, hogy a bejelentettnél kevesebb volt a résztvevő, vagy hogy túligényelték a személyi költségeket), és helytelenül kiszámított költség. A Bizottság várakozása szerint az egyszerűsített költségelszámolások szélesebb körű használatával az ilyen típusú hibák csökkenni fognak.

A Számvevőszék ellenőrzési eredményei a mezőgazdaság és a kohézió terén 2009–2013-ra nézve

32

A kohézió terén az időszak folyamán tapasztalt hibaarány közel egynegyede olyan projektekhez vagy kedvezményezettekhez köthető, amelyek nem tartották be a szabályozásban, illetve a tagállami szabályokban megszabott támogathatósági feltételeket.

33

Az állami támogatás akkor minősül a belső piaccal összeegyeztethetetlennek, amikor torzítja a versenyt a tagállamok közötti kereskedelemben. A Bizottság a tagállami versenyhatóságokkal karöltve a tagállamokban közvetlenül érvényesíti az uniós versenyszabályokat. Az állami forrásból nyújtott támogatás akkor lehet elfogadható, ha megfelel bizonyos feltételeknek. Ellenőrzései során a Számvevőszék több olyan esetet tárt fel, amikor az állami támogatásra vonatkozó szabályok szerint a kedvezményezettek nem részesülhettek volna állami finanszírozásban, vagy csak kisebb finanszírozásban részesülhettek volna. Az állami támogatásra vonatkozó szabályok megsértésének következtében a költségek, illetve a projekt/kedvezményezettek nem támogathatóvá válhatnak.

A Bizottság két úton tájékoztat az általa feltárt problémák földrajzi eloszlásáról

34

A Bizottság két módon tájékoztat erről:

- főigazgatóságainak éves tevékenységi jelentéseiben a tagállami hatóságok által szolgáltatott adatokon alapuló, validált információkkal szolgál a kockázatosnak minősülő összegek eloszlásáról (lásd: **9.**, **12.** és **13. grafikon**²⁶);
- évek óta tájékoztat a „pénzügyi korrekciók” földrajzi eloszlásáról. A Bizottság hangsúlyozza, hogy ez nem a hibáknak a tagállamok közötti eloszlását mutatja, hanem elsősorban az esetlegesen hibákhoz vezető rendszerhiányosságok indikátora (lásd: **10. grafikon**).

35

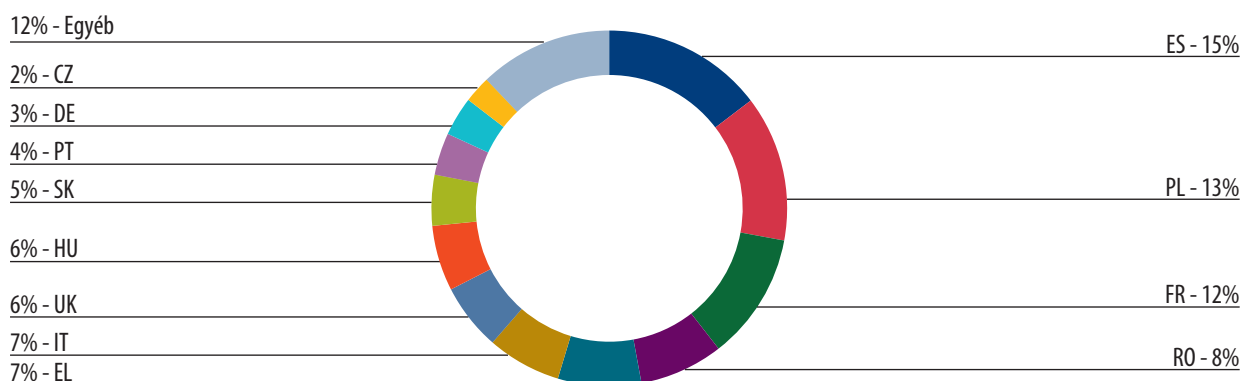
Ezek az információk, amelyeket a **9.** és **10. grafikon** szemléltet, eltérnek jellegük és forrásuk szerint:

- A kockázatosnak minősülő összegek tagállamonkénti megoszlása szerepel azon főigazgatóságok 2013-as éves tevékenységi jelentéseiben, amelyek a megosztott irányítású kiadások zöméért felelősek. A kockázatosnak minősülő összegek nagyságának meghatározása mezőgazdasági ellenőrzések jelentései és ellenőrző hatóságoktól (kohézió) származó jelentések alapján történt, majd a főigazgatóság e jelentések minőségének és megbízhatóságának értékelését követően kiigazította azt (lásd: **12.** és **13. grafikon**).
- Az Unió konszolidált beszámolójának 6. kiegészítő melléklete szerinti pénzügyi korrekciók jelzik, hogy a 2007–2013 közötti időszakra nézve milyen összegeket érintenek kiigazító intézkedések (lásd: 55. bekezdés).

A Számvevőszék ellenőrzési eredményei a mezőgazdaság és a kohézió terén 2009–2013-ra nézve

9. grafikon

A kockázatosnak minősülő összegek tagállamonkénti megoszlása három főigazgatóság (AGRI, EMPL és REGIO) éves tevékenységi jelentései szerint (2013)

Az AGRI, EMPL és REGIO főigazgatóságok éves tevékenységi jelentéseiben szereplő, kockázatosnak minősülő összegek a 2013. évre nézve a kiadások 3,0%-ának felelnek meg (lásd: **1. táblázat**). Mivel a Bizottság koncepciót váltott, a számadatokat nem lehet hosszabb időszakra nézve összevetni.

Forrás: Az AGRI, EMPL és REGIO főigazgatóságok éves tevékenységi jelentései (Európai Bizottság). Lásd még: **12. és 13. grafikon**.

36

Ezek az információk nem teljesen megfelelő adatokon alapulnak (lásd 53–60., 67–70. és 81–88. bekezdés). Ezenkívül a Bizottság adatai magasabb hibaszintre utalnak a mezőgazdaságban, mint a kohézió terén (lásd: **1. táblázat**), míg a Számvevőszék eredményei ennek az ellenkezőjét mutatják (lásd: **6. grafikon**). Ez részben abból adódik, hogy a Bizottság eltérő módszereket alkalmaz a mezőgazdaság és a kohézió terén a korrekciós intézkedések hatásának számszerűsítésére. Ennél jelentősebb, hogy az általános hibaarány jóval magasabb a Számvevőszék elemzése (lásd: **6. grafikon**), mint a Bizottság becslése szerint (lásd: **9. grafikon** és **1. táblázat**).

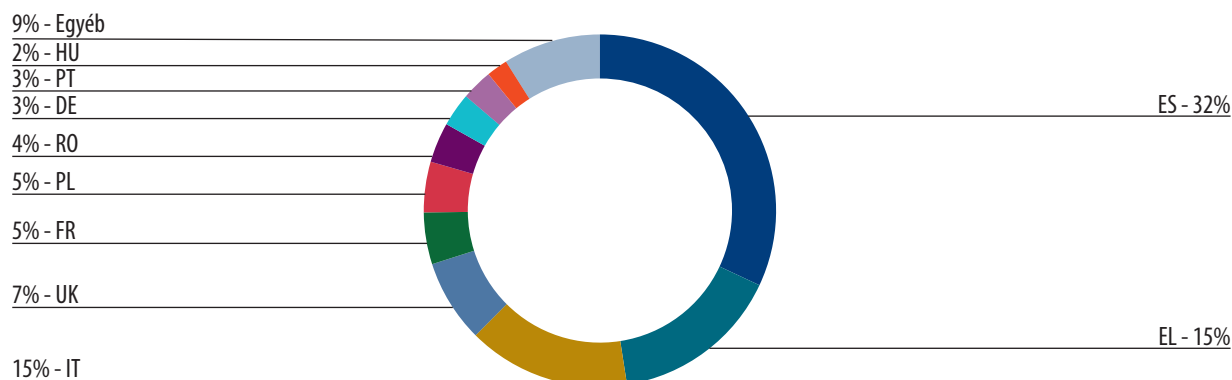
37

A **9. grafikonba** a Számvevőszék különböző főigazgatóságoknak – a kockázatosnak minősülő összegekről mind relatív, mind abszolút adatokat tartalmazó – éves tevékenységi jelentéseiből gyűjtött ki információt. A diagram egyes szeletei a kockázatosnak minősülő összegek becsült abszolút értékét mutatják. A hiba becsült abszolút összege azonban természeténél fogva nem veszi figyelembe a kiadások összegét és megoszlását. Az uniós támogatások legnagyobb kedvezményezettjei, például Lengyelország (a kohézió legnagyobb kedvezményezettje) és Franciaország (a mezőgazdaság legnagyobb kedvezményezettje) (lásd: **1. melléklet**) elsősorban azért jelennek meg a kockázatosnak minősülő összegek legnagyobb kockázati forrásaként, mert nekik kell a legnagyobb mennyiségű pénzforrást kezelniük. Ugyanígy a **10. grafikonon** a „pénzügyi korrekcióknak” a Bizottság számviteli információiból összegyűjtött összesített volumene önmagában csak korlátozott információt ad arról, hogy milyen viszonylagos sikerrel kezelik a tagállami hatóságok az uniós forrásokat.

A Számvevőszék ellenőrzési eredményei a mezőgazdaság és a kohézió terén 2009–2013-ra nézve

10. grafikon

A 2007 és 2013 közötti években az AGRI, EMPL és REGIO főigazgatóságok által végrehajtott „pénzügyi korrekciók” eloszlása az Európai Unió pénzügyi kimutatásai szerint

Jelenleg csak kumulatív bontásban áll rendelkezésre. A 2007 és 2013 közötti években tett pénzügyi korrekciók teljes értéke 14,0 milliárd, ami kb. 2%-át teszi ki ezen évek mezőgazdasági és kohéziós kifizetéseinek.

Forrás: Az EU 2013-as konszolidált beszámolója, a beszámoló 6. kiegészítő mellékletét illetően pedig a számviteli rendszerből származó adatok.

A Számvevőszék ellenőrzési munkája tükrözi a tagállamokban megosztott irányítással kezelt uniós kiadások mennyiségét

38

A Számvevőszéknek a megbízhatósági nyilatkozat céljára évenként végzett mintavétele úgy van megtervezve, hogy annak révén következtetést lehessen levonni a hibaszint lényegességéről az uniós kiadások egészére és egyes fő területeire nézve. Az alkalmazott módszer az uniós kiadások egészére nézve szolgálat becsült hibaarányt.

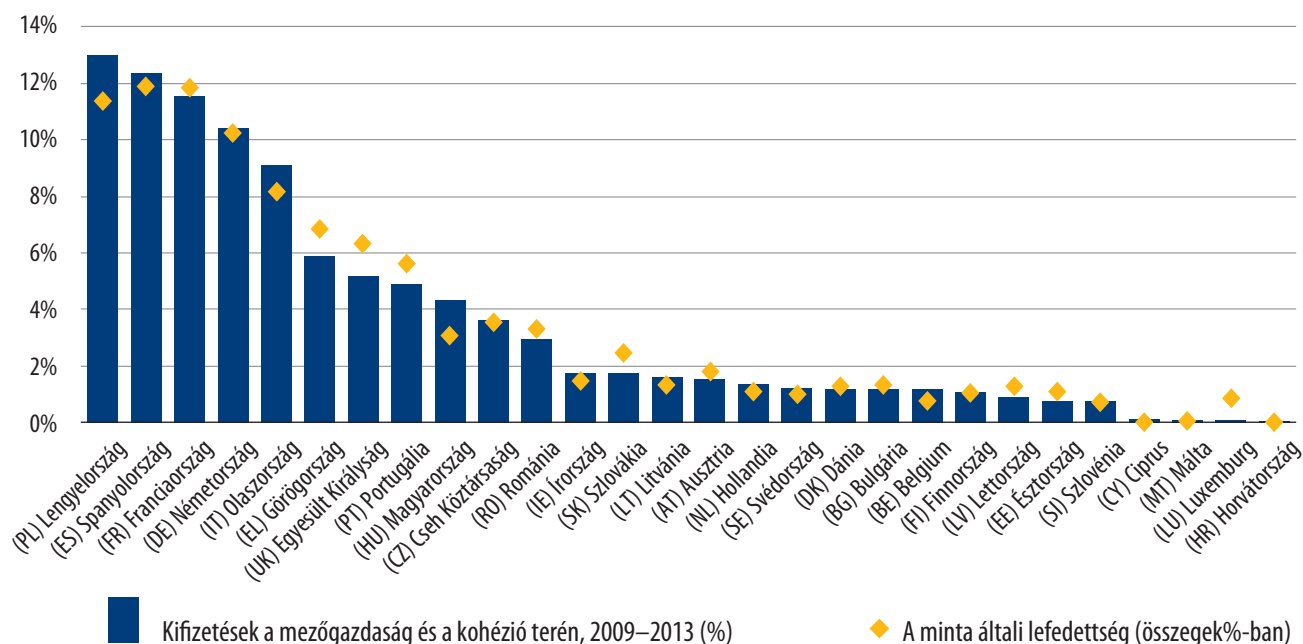
39

A mintában szereplő kifizetések tesztelése szükséges, eredményes és hatékony módja olyan megállapítások tételének, amelyekre a Számvevőszék alapozhat általános véleményének és külön értékeléseinek megfogalmazásakor. A Számvevőszék által alkalmazott mintavételi módszer következtében az egyes tagállamokban hosszabb távon elvégzett munka mennyisége arányos lesz az elköltött összeggel (lásd: **11. grafikon**, amely bemutatja a 2009–2013-as évekre nézve vizsgált 2920 tranzakció relatív megoszlását)²⁷.

A Számvevőszék ellenőrzési eredményei a mezőgazdaság és a kohézió terén 2009–2013-ra nézve

11. grafikon

A kiadásoknak, illetve a Számvevőszék tranzakció-tesztelésének relatív megoszlása a mezőgazdaság és a kohézió terén a 2009–2013-as években

Forrás: Európai Számvevőszék és jelentések a költségvetési és pénzgazdálkodásról, 2007–2013.

Jobb információ áll rendelkezésre a megosztott irányítású kiadások több mint 80%-át képviselő 11 tagállamról

40

A 2009–2013-as években a Számvevőszék által kiválasztott mintákban a különböző tagállamokban feltárt hibák gyakoriságát a **2–4. melléklet** mutatja be. Az adatok összesítve vannak a mezőgazdaságra és a kohézióra nézve (**2. melléklet**), és külön-külön jelennek meg a mezőgazdaságot (**3. melléklet**) és a kohéziót illetően (**4. melléklet**). Az adatok elemzése szerint:

- Mindegyik tagállam mintáiban derült fény hibákra.
- A mintában szereplő tranzakciók közel felénél nem tettek eleget valamilyen jogi kötelezettségnek.
- A mintában szereplő tranzakciók több mint egynegyedét érintette túlfizetés vagy hasonló számszerűsíthető hiba; ez utóbbiaknak mintegy háromnegyedénél a hiba elérte a vizsgált tranzakció értékének 20%-át, míg a többinél ez a tranzakció értékének 20 és 100%-a közé esett.

A Számvevőszék ellenőrzési eredményei a mezőgazdaság és a kohézió terén 2009–2013-ra nézve

41

Együttesen 11 tagállam (Lengyelország, Spanyolország, Franciaország, Németország, Olaszország, Görögország, Egyesült Királyság, Portugália, Magyarország, Cseh Köztársaság és Románia, amelyekre nézve a 2009–2013-as években 2376 tranzakciót²⁸ vizsgáltunk meg) használja fel a 2009–2013 évek megosztott irányítású kiadásainak több mint 80%-át (lásd: **11. grafikon**), összesen 507 milliárd euró értékben. Ennek a csoportnak az egészét tekintve a nagy kihatású (vagyis a tesztelt tranzakció értékének 80 és 100%-a közé eső) hibák aránya nagyjából összhangban van azzal, hogy a csoport az összes kiadás mekkora részét teszi ki.

42

E tagállamok mindegyikében:

- o A megvizsgált tranzakciók legalább egyharmadánál nem tettek eleget valamilyen jogi kötelezettségnek.
- o A megvizsgált tranzakciók legalább egyhatedét (és gyakran jóval többet) érintette túlfizetés vagy hasonló számszerűsíthető hiba.

Az, hogy a Számvevőszék ilyen gyakran állapít meg hibákat, jól mutatja az uniós kiadási programok támogathatósági szabályainak és irányítási rendszereinek bonyolultságát

43

A szabálytalanság lényeges szintű a 11 tagállam mindegyikében (lásd 41. bekezdés), valamint együttvéve a többi 17 tagállamban is. Az áttekintésben tárgyalt időszak során a Számvevőszék számos kontrollrendszert megvizsgált a tagállamokban, és túlnyomórészt arra a következtetésre jutott, hogy azok „részben hatásosak”. Az, hogy a Számvevőszék a rendszerek ilyen osztályozása ellenére is a megvizsgált tranzakciók közel felénél talál hibákat, jól mutatja többek között az uniós kiadási programok támogathatósági szabályainak és irányítási rendszereinek bonyolultságát.

44

A Számvevőszék a **2-4. mellékletben** bemutatott mintákat a pénzegységalapú mintavétel módszerével választja ki. Ebben a módszerben a mintavételi egység nem a tranzakció, hanem egy euró, és minden eurónak egyenlő esélye van a kiválasztásra. A Számvevőszéknek ezzel a módszerrel nem célja, hogy adatokat gyűjtsön a sokaságon belüli gyakoriságról. Ezért a **2-4. mellékletben** bemutatott adatokból nem lehet következtetni az EU által finanszírozott tranzakciókat jellemző hibagyakoriságra, sem az összes tagállamra, sem az egyes tagállamokra nézve. Mintavételi megközelítésünk keretében az érintett kiadások értékének és az ellenőrzési munka intenzitásának függvényében különböző súlyozást alkalmazunk. Egy csak a gyakoriságot tükröző táblázatban ez a súlyozás már nem látható, így az ugyanakkora súlyt tulajdonít a mezőgazdaság terén a vidékfejlesztésnek, mint az EMGA-nak, a kohézió terén az ESZA-nak, mint az ERFA-nak/KA-nak. Ebből adódóan a különböző tagállamokban vett mintákban talált relatív hibagyakoriság nem lehet irányadó a különböző tagállamok relatív hibaszintjére nézve.

A Számvevőszék ellenőrzési eredményei a mezőgazdaság és a kohézió terén 2009–2013-ra nézve

45

Jól mutatja ezt a mezőgazdaság és a kohézió eredményeinek összehasonlítása (lásd: **3. és 4. melléklet**). A mezőgazdaság terén a mintában szereplő kifizetések közel egyharmadánál fordultak elő túlfizetések és egyéb számszerűsíthető hibák, ellentétben a megvizsgált kohéziós kifizetésekkel, ahol ez arány alacsonyabb volt egyötödnél. A Számvevőszék több évre kiterjedő eredményei azonban arra utalnak, hogy a hibák nagyobb kihatással vannak a kohéziós kiadásokra (az időszak egészében 6%), mint a mezőgazdasági kiadásaira (3,7% az időszak egészében).

46

A Számvevőszék által megvizsgált mezőgazdasági támogatások jellemzője volt, hogy a támogatások alapjául szolgáló területeket az igénylésekben ugyan gyakran tüntették fel a valósnál nagyobbak, de általában viszonylag kicsi volt az eltérés. Nyilvánvaló ez a Franciaországra (a legnagyobb mezőgazdasági kedvezményezettre) vonatkozó megállapítások esetén. A Franciaországban megvizsgált mezőgazdasági tranzakciókat jellemzi a számszerűsíthető hibák legnagyobb gyakorisága (szinte minden második megvizsgált tranzakció). Itt túlnyomórészt mégis viszonylag kis jelentőségű hibákról van szó. A kohézió terén az összes számszerűsíthető hiba egyötödére Spanyolországban (a kohézió második legnagyobb kedvezményezettjénél) derült fény: a nagy kihatású (vagyis a tesztelt tranzakció értékének 80 és 100%-a közé eső) számszerűsíthető hibák egyharmadát Spanyolországban találtuk.

47

Sok hiba azért merül fel, mert az általános irányítási és kontrollarchitektúra bonyolult. A Bizottságnak és a tagállamoknak folytatniuk kell az egyszerűsítési lehetőségek keresését (lásd: 31. bekezdés). A tapasztalat azonban azt mutatja, hogy a tagállamoknak egyelőre a jelenlegi rendszer kezelésével, s így a szakpolitika végrehajtásával is vannak nehézségeik. A tagállamoknak folytatniuk kell a helyzet javítására irányuló erőfeszítéseiket.

A megosztott irányítású uniós kiadások összetett kontroll-keretrendszere

48

A felügyeleti és kontroll-keretrendszer mind a kohézió, mind a mezőgazdaság terén igen összetett, amint azt az **5. melléklet** is mutatja. Az agrárpolitika és a kohéziós politika végrehajtásáért a Bizottság a tagállamokkal közösen felel. A kiadások java részét tehát tagállami vagy helyi hatóságok adminisztrálják és fizetik ki, szerepüket és a kontroll-eljárásokat az uniós jogszabályok rögzítik. Ezek a hatóságok az uniós előírásoknak megfelelően adminisztratív ellenőrzés keretében vizsgálják a támogatási és kifizetési kérelmek jogosultságát. A pénzeszközök felhasználását megvizsgálandó számos kedvezményezettet és projektet fel is kell keresniük. A tagállamok ezen ellenőrzések eredményeit felhasználva csökkentik vagy tagadják meg sok kedvezményezett kifizetését. A mezőgazdaság terén ellenőrzéseik eredményeiről évente be kell számolniuk a Bizottságnak.

49

A tagállamok által kijelölt, működésüket tekintve független ellenőrző szervek (a mezőgazdaságban: igazoló szervek, a kohézió terén: ellenőrző hatóságok) beszámolnak a hatóságok által bevezetett kontrollrendszerek minőségéről és a vizsgálati statisztikák összeállításáról. A mezőgazdaságban évente tanúsítják az elszámolások megbízhatóságát a Bizottságnak, a kohézió terén pedig éves kontrolljelentést nyújtanak be.

50

Noha hasonló eljárásokról van szó a mezőgazdaság és a kohézió terén, vannak köztük világos eltérések is. A kohézió terén a Bizottság az ellenőrző hatóságoktól éves kontrolljelentést kap, benne ellenőri véleménnyel és hibaarányal. A mezőgazdaság terén az igazoló szervek hasonló tájékoztatással a 2014–2020-as időszakra nézve fognak szolgálni.

51

A mezőgazdaságban van egy éves pénzügyi elszámolási eljárás és egy többéves szabályszerűségi záróelszámolási eljárás. A kohézió terén a 2014–2020-as többéves pénzügyi keret során elkezdett operatív programokra nézve alkalmaznak majd hasonló eljárást. A Számvevőszéknek a bizottsági felügyeletre vonatkozó értékelése ezeket a különbségeket figyelembe vette.

52

A 2009-es és 2012-es éves jelentések²⁹ tárgyalták a korrekciós intézkedések szerepét. Ilyen intézkedéseket a tagállamok alkalmazhatnak mind egy kifizetést megelőzően, mind azt követően. A kifizetést megelőző adminisztratív ellenőrzések lehetnek többek között a kedvezményezettek igényléseinek tagállami hatóságok általi ellenőrzése és helyszíni szemlék, míg a kifizetést követő intézkedés lehet például tagállami visszafizettetés a kedvezményezettek-től³⁰, vagy visszavonások (lásd: 79. bekezdés).

A „pénzügyi korrekció” szerepe

53

A Bizottság felügyeleti munkája a tagállamok által benyújtott igénylések adminisztratív ellenőrzésétől a kontroll-rendszerek bizottsági vizsgálatáig terjed. Amikor például a Bizottság úgy találja, hogy a rendszerekből alapvető fontosságú elemek hiányoznak, köteles „pénzügyi korrekciót” alkalmazni. A Számvevőszék a 2009-es, 2012-es és 2013-as éves jelentésében tárgyalta a „pénzügyi korrekció” szerepét³¹.

54

A 2007–2013-as években a mezőgazdasági és kohéziós kiadásokra vonatkozóan a Bizottság által a vonatkozó jogi kerettel összhangban kiszabott „pénzügyi korrekciók” a gyakorlatban nem csökkentették a végső kedvezményezetteknek folyósított kifizetéseket.

- A mezőgazdaság terén a pénzügyi korrekciók címzett bevételként jelennek meg³². Ezt a címzett bevételt a tagállamokra kiszabott „pénzügyi korrekciók” táplálják, és az hozzájárul a folyó költségvetés finanszírozásához.
- A kohézió terén a tagállami hatóságok az alkalmazott pénzügyi korrekciók ellensúlyozására jogosultak voltak további projekteket bejelenteni. A Bizottság ezután a szokásos ellenőrzéseket követően kifizette az érintett tagállamnak az új igénylés(ek) és a „pénzügyi korrekció” közötti különbséget.

A végső kedvezményezettekkel történő visszafizettetés a tagállamok feladata.

55

A Számvevőszék már korábban felhívta a figyelmet, hogy a „pénzügyi korrekciók” végrehajtása sokáig elhúzódik. Sok „pénzügyi korrekcióra” csak évekkel a támogatások eredeti kifizetése után kerül sor³³.

56

A Bizottság a „pénzügyi korrekciókról” és visszafizettésekről az EU éves konszolidált beszámolójában (különösen annak 6. kiegészítő mellékletében) nyújt tájékoztatást, 2012-től kezdve pedig az Európai Parlamentnek egy külön erről szóló közleményben is³⁴.

57

A bizottsági közleményben³⁵ a mezőgazdaságra nézve tagállamonként összesített (abszolút és relatív) adatok lefedik az 1999 és 2013 közötti összes bizottsági határozatot. A kohézió terén mind a 2000–2006-os, mind a 2007–2013-as időszakra rendelkezésre állnak a tagállamonként összesített (abszolút és relatív) adatok. A 2000 és 2006 közötti időszakra vonatkozó kiigazító intézkedések még folyamatban vannak, és a legtöbb korrekcióra az elmúlt években került sor. A bemutatott információk alapján a „pénzügyi korrekciók” abszolút értékben vett megoszlása korlátozott számú tagállamra koncentrálódik. A mezőgazdaság terén az első három: Görögország, Olaszország és Spanyolország (1999–2013-ra nézve a korrekciók 61%-a, a kifizetések 32%-a). A kohézió terén a 2000–2006-os időszakra ugyanezek a tagállamok foglalják el az első helyeket, de más sorrendben (a 2000–2006-os időszakra nézve a korrekciók 83%-a az uniós hozzájárulás 45%-ára) (lásd: **10. grafikon**).

A Számvevőszék által 2013-ra megadott hibaszint 1,6%-kal magasabb lett volna, ha nem vette volna figyelembe a korrekciós intézkedéseket

58

A 2009-es és 2012-es éves jelentés kifejti, hogyan veszi figyelembe a Számvevőszék a különböző korrekciós mechanizmusokat. Figyelembe vétetik minden kifizetést megelőző tagállami kiigazítás, valamint minden olyan projektszinten számszerűsíthető hatással bíró korrekció, amelyre a bizottsági kifizetést követően és a számvevőszéki vizsgálatot megelőzően került sor. A Számvevőszék ellenőrzi ezeknek a korrekcióknak az alkalmazását (többek között a kedvezményezettektől származó visszafizetéseket és a részletes projektszintű korrekciókat), és ha a korrekciók megfelelőek, akkor nem számítja be őket a hibaarányba.

59

2013-as éves jelentésében a Számvevőszék kiszámította, hogy ha a tagállami hatóságok és a Bizottság nem alkalmazták volna ezeket a korrekciós mechanizmusokat, akkor a tranzakciókból vett minták megadott hibaaránya 1,6 százalékponttal magasabb lett volna³⁶. Azok a tranzakciók, amelyek a tagállami ellenőrzések eredményeként nem számítanak bele a hibaarányba, a dolog természeténél fogva nem számszerűsíthetőek.

60

A tagállami hatóságoknak azonban további tranzakciók esetében is elegendő információ állt rendelkezésükre ahhoz, hogy sok hibát még az előtt észleljenek és kijavítsanak, hogy visszatérítést igényelnének a Bizottságtól³⁷.

A Bizottság értékelése első körben tagállami adatokon alapul

61

A Bizottság a „fennmaradó hibaarány” kiszámításához a kifizető ügynökségektől származó vizsgálati statisztikákat (a mezőgazdaság terén), illetve az ellenőrző hatóságok által jelentett validált hibaarányokat (a kohézió terén) használ. Úgy tekinthető, hogy ez a hibaarány fejezi ki – az összes kifizetéshez képest vett százalékos arányként – az összes ellenőrzés lefolytatását követően fennmaradó szabálytalanságok pénzügyi hatását. A kohézió terén a fennmaradó hibaarány³⁸ a 2007–2013-as időszak kezdetétől fogva veszi figyelembe a pénzügyi korrekciókat. Ez az uniós, illetve tagállami szinten már végrehajtott, valamint a függőben lévő pénzügyi korrekciókra terjed ki. A Bizottság az ebből a folyamatból származó konszolidált számadatokat a főigazgatóságok éves tevékenységi jelentéseiben teszi közzé.

62

Noha a kockázatosnak minősülő összegekről történő bizottsági beszámolás az elmúlt években javult, az ilyen összegekre vonatkozóan a REGIO főigazgatóságot illető 2013-as bizottsági becslés (2,8%), illetve a megosztott irányítás teljes körére vonatkozó összevont becslés (3,0%) a Számvevőszék által becsült hibaszintnél jóval alacsonyabb értéket adott (lásd: 1. táblázat). Megjegyzendő, hogy a Bizottság számadatai a tagállami hatóságok által szolgáltatott statisztikai adatok elemzésén alapulnak, s ezeket az adatokat azután irányítási megfontolásokból, szakmai megítélést alkalmazva megnövelik.

1. táblázat

A Számvevőszék 2013-as ellenőrzési eredményei a kockázatosnak minősülő összegekre nézve az AGRI, EMPL és REGIO főigazgatóságok 2013-as éves tevékenységi jelentéseinek becslésével összevetve

Az éves jelentés fejezete	Legvalószínűbb hibaarány (MLE), 2013 (%)	Konfidenciaintervallum (%)		Bizottsági főigazgatóságok éves tevékenységi jelentései	Kockázatosnak minősülő összeg (%)	
		Alsó hibahatár (LEL)	Felső hibahatár (UEL)		Becsült	Felső hibahatár
Mezőgazdaság: piaci beavatkozások és közvetlen támogatások	3,6	1,7	5,5	AGRI	2,7	-
Vidékfejlesztés, környezetvédelem, halászat és egészségügy	6,7	3,5	9,9	AGRI	5,2	-
Regionális politika, közlekedés és energiaügy	6,9	3,7	10,1	REGIO	2,8	5,3
Foglalkoztatási és szociális ügyek	3,1	1,5	4,7	EMPL	2,6	3,5
Összesen	5,2	4,0	6,3	Összevontva	3,0	-

Forrás: A Számvevőszék 2013-as éves jelentése.

Forrás: Bizottság – 2013-as éves tevékenységi jelentések

A Számvevőszék számítása szerint a konfidenciaintervallum 95% (lásd: 2013-as éves jelentés, 1.1 melléklet). A Foglalkoztatási Főigazgatóság 90%-os konfidenciaintervallummal számította a felső határt. A Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság nem szolgáltatott adatot a konfidenciaintervallumról a 2013-as éves tevékenységi jelentésében. Ha a Számvevőszék is 90%-os konfidenciaintervallumot alkalmazott volna, a LEL magasabb, az UEL pedig alacsonyabb lett volna a jelenleg a táblázatban feltüntetetté. A Foglalkoztatási, illetve a Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság az éves tevékenységi jelentésükben olyan számadatokat tüntetnek fel, amelyek a 2012-es kiadások ellenőrző hatóságok általi vizsgálatán alapulnak. A Számvevőszék számadatai a 2012-es legvalószínűbb hibaarányra nézve a regionális és a foglalkoztatáspolitikai terén mintegy 0,1 százalékponttal magasabbak voltak a 2013. éviéknél; a LEL és az UEL 3,7%, illetve 9,9% volt a regionális politika, 1,4%, illetve 5,2% a foglalkoztatás terén.

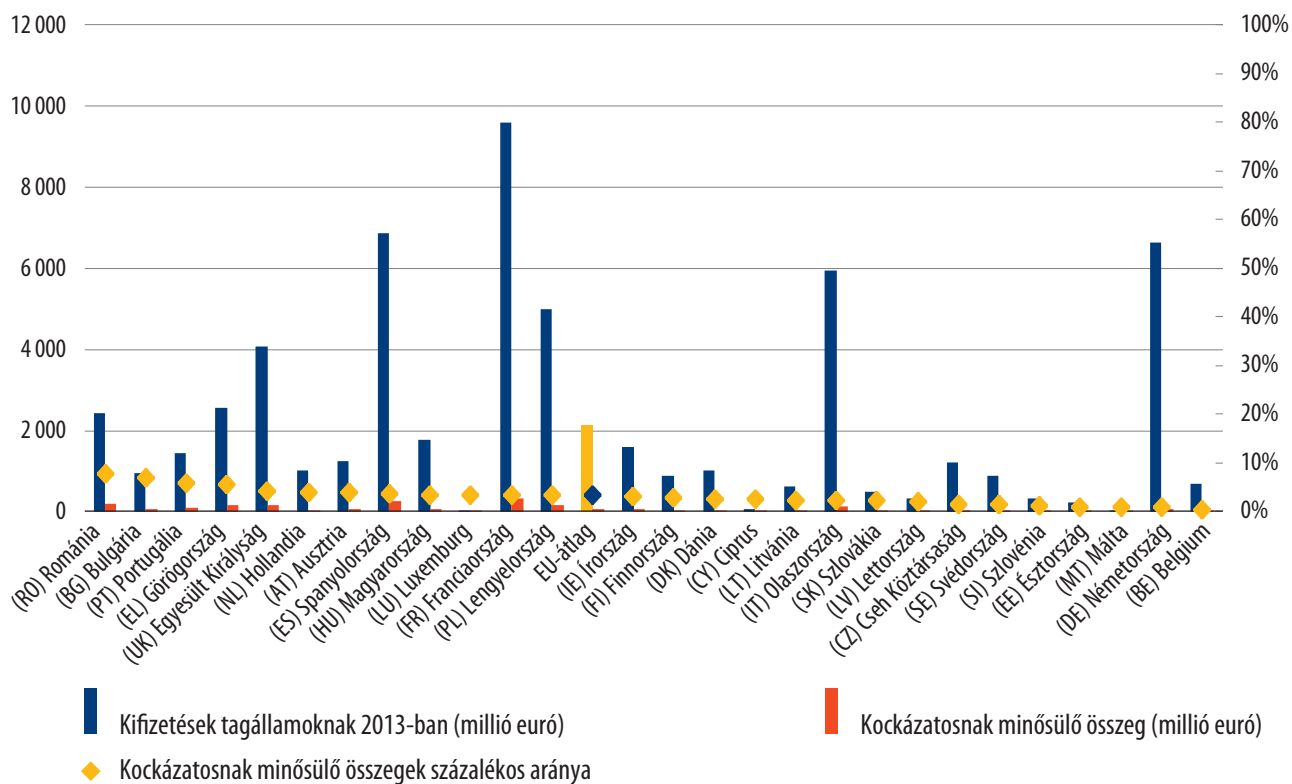
63

A Számvevőszék ellenőrzési eredményei 2009-től 2013-ig minden évre nézve azt mutatják, hogy lényeges hibaszint jellemezte a kohéziót és a mezőgazdaságot, különösen az előbbi hajlamos hibára (lásd: 23. bekezdés). Amint az **1. táblázatban** látható, a Bizottság a 2013-as becslései alapján arra a következtetésre jut, hogy a hibaszint magasabb a mezőgazdaság, mint a kohézió terén. Ez részben abból adódik, hogy a Bizottság eltérő módszertant alkalmaz a mezőgazdaság és a kohézió terén a korrekciós intézkedések hatásának számszerűsítésére.

64

A **12. és 13. grafikon** a tagállamoknak 2013-ban folyósított kifizetéseket (millió euró, az ezekben a tagállamokban kockázatosnak minősülő összegekre vonatkozó 2013-as bizottsági becslést (millió euró) és a kockázatosnak minősülő források arányát mutatja. A grafikonokat a kockázatosnak minősülő források aránya szerint állítottuk csökkenő sorba.

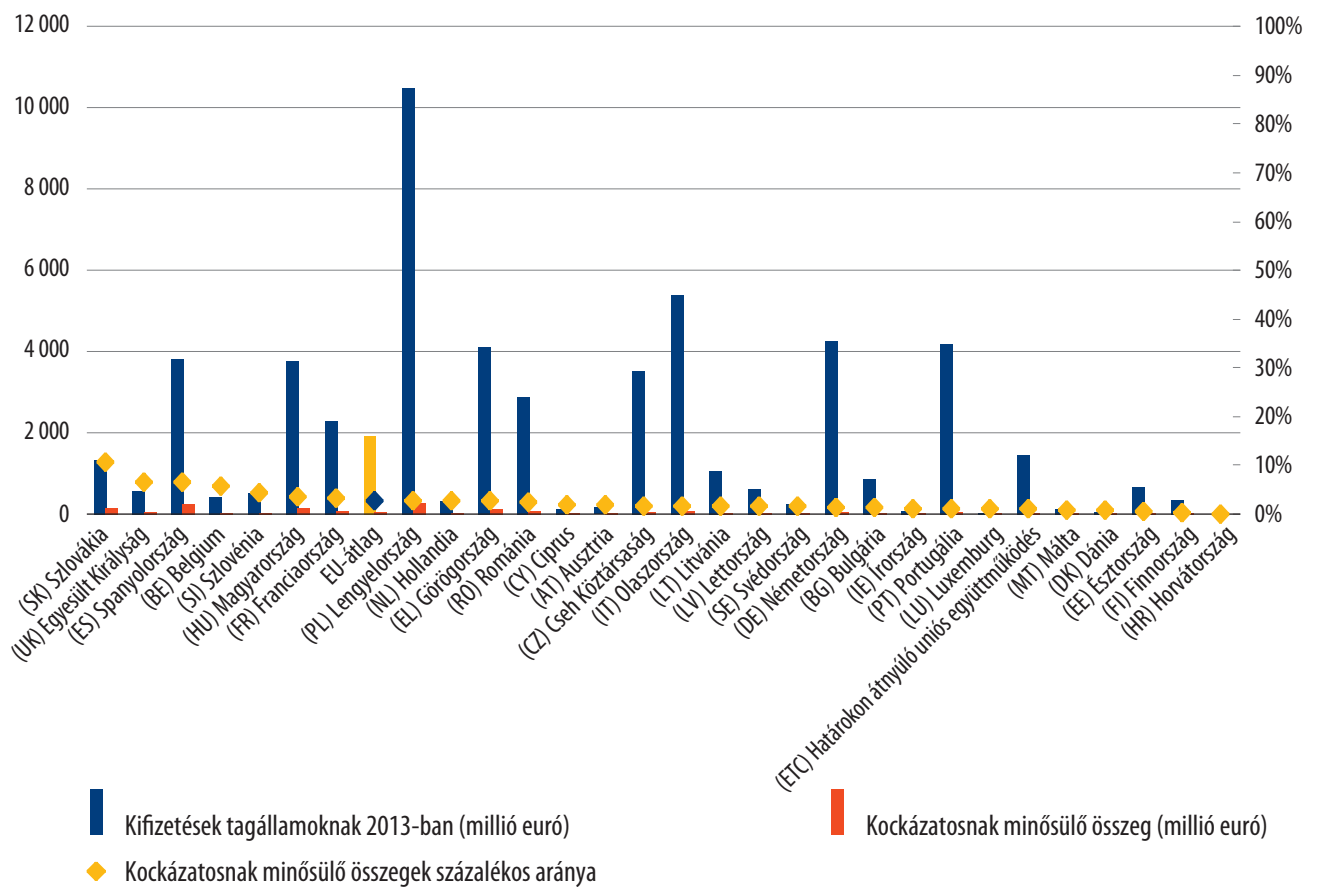
12. grafikon EMGA és EMVA: A tagállamoknak kifizetett összegek és a kockázatosnak minősülő összegekre vonatkozó bizottsági becslések tagállamonként (forrás: a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóság 2013-as éves tevékenységi jelentésében szereplő adatok)

Forrás: Az AGRI főigazgatóság éves tevékenységi jelentése (Európai Bizottság).

13. grafikon

ERFA, ESZA és KA: A tagállamoknak kifizetett összegek és a kockázatosnak minősülő összegekre vonatkozó bizottsági becslések tagállamonként (forrás: a Foglalkoztatás, a Szociális Ügyek és Társadalmi Összetartozás Főigazgatóságának és a Regionális és Várospolitikai Főigazgatóságának a 2013-as éves tevékenységi jelentésében szereplő adatok)

Forrás: Az EMPL és REGIO főigazgatóságok éves tevékenységi jelentései (Európai Bizottság).

65

A Bizottság ezeknek az éves tevékenységi jelentéseknek a fő elemeit egy összefoglaló jelentésben összegzi. A 2013-as összefoglaló jelentésben a Bizottság úgy becsli, hogy a szabálytalan kiadásoknak az uniós kiadások egészének 2,8%-ára volt kihatása. Ez az arányszám a mezőgazdaság és a kohézió esetében 3,0% (lásd: **1. táblázat**).

A mezőgazdasági kiadások bizottsági felügyelete

66

Felügyeleti szerepét a Bizottság a mezőgazdaság és a vidékfejlesztés területén elsősorban az AGRI Főigazgatóság kétszintű végső záróelszámolási eljárása révén gyakorolja:

- o Az egyes akkreditált kifizető ügynökségek éves beszámolóira és belső kontrollrendszerére vonatkozó éves pénzügyi záróelszámolási eljárás. Az eljárás eredményeképpen meghozott határozat független tagállami igazoló szervek által végzett ellenőrzéseken alapul, amelyekről a jelentést a Bizottsághoz nyújtják be. A határozatok pénzügyi korrekciókhoz vezethetnek.
- o Egy többéves szabályszerűségi záróelszámolási eljárás, amely a vonatkozó tagállamnál „pénzügyi korrekciókhoz” vezethet, ha az kiadásaival egy vagy több pénzügyi évben megszegte az uniós szabályokat. Az eljárás eredményeképpen hozott szabályszerűségi határozatok a Bizottság által elvégzett „szabályszerűségi ellenőrzéseken” alapulnak (lásd: 54. bekezdés).

A Bizottság munkája az elmúlt három évben javult

67

A megbízhatósági nyilatkozatra irányuló éves munka során megállapítást nyert³⁹, hogy az elmúlt három évben a Bizottság záróelszámolási ellenőrzései javultak. Ezért a Számvevőszék 2013-ra nézve fel tudta használni az AGRI Főigazgatóság vidékfejlesztési ellenőrzéseinek eredményeit a tagállami kontrollrendszerek megbízhatóságának értékeléséhez.

68

A 7/2012. sz., „A záróelszámolási eljárás ellenőrzése” c. különjelentésben szereplő ajánlások 2013-as hasznosulásvizsgálatának következtetése szerint a Bizottság megfelelő és időszerű lépést tett, amikor az igazoló szervek nagyobb szerepvállalását javasolta. Ennek következtében 2015-től kezdve az igazoló szervek a jogszerűség és szabályszerűség minden szempontját vizsgálni fogják.

69

A Bizottság nemrég változtatott azon, hogy éves tevékenységi jelentésében hogyan számol be a hibákról. 2011-ig az éves tevékenységi jelentésben bemutatott adatok teljes mértékben a tagállami hatóságok által szolgáltatott vizsgálati statisztikákon alapultak. A Bizottság ugyan tisztában volt az érintett hatóságok munkájának hiányosságaival, de úgy vélte, hogy ezeknek a hiányosságoknak a hatását megfelelően ellensúlyozhatja a megadott hibaarány 25%-os átalányemelésével. Emiatt a Bizottság jelentősen alacsonyabb hibaarányokról számolt be, mint a Számvevőszék. A hibaarány-kiszámításnak ez a koncepcióváltása figyelembe veszi a Számvevőszék korábbi éves jelentéseiben⁴⁰ szereplő, a Bizottság Belső Ellenőrzési Szolgálatával is megerősített hiányosságokat.

70

2012-es és 2013-as éves tevékenységi jelentésében az AGRI Főigazgatóság kiigazította a hatóságok által megadott hibaarányt, hogy ezzel más információforrásokat is figyelembe vegyen. Az AGRI Főigazgatóság a kifizető ügynökségek hibaarányának értékelésénél most már figyelembe veszi saját szabályszerűségi ellenőrzéseit, a Számvevőszék ellenőrzéseit, az igazoló szervek éves jelentéseit és bármely más rendelkezésre álló információt. 2013-ban az AGRI Főigazgatóság az elmúlt három évben a Bizottság és a Számvevőszék által ellenőrzött 48 kifizető ügynökség közül 43 esetében igazította ki a tagállamok által bejelentett hibaarányokat. Például az uniós közvetlen támogatások esetében a tagállamok által benyújtott statisztikák alapján kiszámított fennmaradó hibaarány a felfelé történt kiigazítás következtében több mint háromszorosára nőtt (0,69%-ról 2,33%-ra). A Bizottság és a Számvevőszék ellenőrzései által nem érintett kiadásokra vonatkozóan nem történt kiigazítás.

A legfontosabb ellenőrzéseket és vizsgálatokat a tagállamok végzik

71

A mezőgazdasági támogatások legnagyobb részére kiterjedő felügyeleti és kontrollrendszer az IIER. Ez vonatkozik az EMGA és az EMVA keretében minden uniós területalapú és állattenyésztési támogatási rendszerre⁴¹, amely támogatások összege 2013-ban mintegy 47 milliárd eurót tett ki.

72

Az éves megbízhatósági nyilatkozatra vonatkozó ellenőrzései részeként a Számvevőszék a 2007 és 2013 közötti időszakban mind a 28 tagállamban, összesen 38 kifizető ügynökségnél vizsgálta az IIER működését. A megvizsgált kifizető ügynökségek kezelik az IIER keretében kezelt kiadások mintegy 80%-át. A Számvevőszék további négy kifizető ügynökségnél a nem az IIER keretében irányított EMGA-intézkedések felügyeleti és kontrollrendszereit is vizsgálta.

73

A Számvevőszék rendszerellenőrzéseinek eredményei nagyon nagy eltéréseket mutatnak a tagállamokon belül és a tagállamok között. A kontrollrendszerek közül csak hetet találtunk hatásosnak. További 22-t találtunk részben hatásosnak, kilenc kontrollrendszert pedig nem hatásosnak értékeltünk⁴².

74

A számvevőszéki tesztelés az évek során azt mutatta, hogy az IIER jelentős mértékben hozzájárul azon kiadások hibaarányának csökkentéséhez, amelyekre kiterjed. Megerősíti ezt az AGRI Főigazgatóság 2013-as éves tevékenységi jelentése is, amely szerint az IIER keretében kezelt kiadásoknál háromszor alacsonyabb volt a hibaarány, mint a (nem az IIER keretében kezelt) piaci intézkedéseknél⁴³.

A kohéziós kiadások bizottsági felügyelete

75

A mezőgazdasággal ellentétben a kohéziós rendszerben nincsen éves záróelszámolási eljárás. Az új időszakban bevezetésre fog kerülni egy számlavizsgálati és -elfogadási eljárás. Az ellenőrző hatóságok már most is vizsgálják a műveletek jogszerűségét és szabályszerűségét. Áttekintésünknek ez a része az ellenőrző hatóságok bizottsági felügyeletével foglalkozik.

76

Az egyes programozási időszakokra a Bizottság a tagállamok javaslatai alapján operatív programokat, valamint az uniós és a tagállami hozzájárulásokat is magában foglaló indikatív pénzügyi terveket hagy jóvá. A szabálytalan kiadások megelőzése, kiszűrése és korrigálása, majd ezeknek a Bizottság felé történő bejelentése elsősorban a tagállamok felelőssége.

77

A napi szintű igazgatásért a kijelölt irányító hatóságok és közreműködő szervezetek felelősek. Ezeknek kell biztosítaniuk, hogy minden projekt jogosult legyen uniós támogatásra, és hogy a bejelentett költségek a rendelkezésekben, illetve tagállami szabályokban szereplő minden előírásnak megfeleljenek. Ellenőrző tevékenységük keretében mintavétellel kiválasztott projekteket vizsgálnak, és a kiadások igazolása előtt dokumentumalapú ellenőrzést is végeznek. Az igazoló hatóságoknak biztosítaniuk kell a megfelelő ellenőrzések lefolytatását, és a Bizottságnak szóló kiadáselszámolás benyújtása előtt további ellenőrzéseket is végeznek.

78

Ezenkívül a tagállami ellenőrző hatóságok minden operatív program (vagy operatív programcsoport) esetében rendszerellenőrzést, valamint statisztikailag reprezentatív minta alapján utólagos műveletellenőrzést végeznek. Amint az 50. bekezdésben említettük, az ellenőrző hatóságok éves kontrolljelentésekben számolnak be a Bizottságnak, amelyek tartalmazzák a rendszerek működésére vonatkozó éves ellenőri véleményt és az ellenőrző hatóság hibabarányra vonatkozó becslését.

79

A rendelkezéseknek megfelelően ha a Bizottság a saját munkája vagy az ellenőrző hatóságok jelentése alapján megállapítja, hogy valamely tagállam nem orvosolta irányítási és kontrollrendszerének súlyos hiányosságait, illetve nem korrigálta az elszámolt és igazolt szabálytalan kiadásokat, megszakíthatja vagy felfüggesztheti a kifizetéseket. Ha a tagállam nem orvosolja a feltárt rendszerhiányosságokat, illetve nem vonja vissza a szabálytalan kiadást, a Bizottság pénzügyi korrekciót alkalmazhat, ami az operatív program uniós finanszírozásának nettó csökkenéséhez vezethet. A gyakorlatban azonban a nettó csökkentést ritkán alkalmazzák. Egy a Bizottsággal kötött megállapodás lehetővé teszi a tagállami hatóságok számára, hogy a „korrigált” összegeket későbbi igényléseikben más kiadások céljára használják fel.

80

Az ellenőrző hatóságok éves kontrolljelentéseiben, ellenőrzési véleményeiben és rendszerellenőrzési jelentéseiben közölt információk jelentik az egyik legfontosabb forrást a Bizottság számára az egyes operatív programokkal kapcsolatos uniós kiadások jogszerűségének és szabályszerűségének értékeléséhez.

A Bizottság fokozatosan javította megközelítését

81

Éves tevékenységi jelentésében a Bizottság becslést ad arról, hogy az operatív programok milyen mértékben tartalmaznak jogszerűségi és szabályszerűségi hibákat. 2011 óta a kohézióért felelős mindkét főigazgatóság kiigazítja a tagállami hatóságok által közölt számadatokat, hogy így figyelembe vegyék a feltárt hiányosságokat. Az EMPL és a REGIO Főigazgatóságok becslése szerint a 2013-ban az ESZA és az ERFA/KA keretében (2007–2013-as operatív programok) engedélyezett közbenső és zárókifizetésekre nézve a kockázatosnak minősülő összegek aránya a 2,6% és 3,5% közötti, illetve a 2,8% és 5,3% közötti tartományban található. Mindkét érték a Bizottság által meghatározott 2%-os lényegességi küszöb felett van.

82

A bizottsági értékelés megbízhatósága a tagállami hatóságok jelentéseiben szereplő információk pontosságán és megbízhatóságán múlik. A 16/2013. sz., „Az egységes ellenőrzés (single audit) áttekintése, avagy a Bizottság milyen mértékben támaszkodik a tagállami ellenőrző hatóságokra” c. különjelentésben megjegyeztük⁴⁴:

- néhány ellenőrző hatóság alábecsüli a problémákat a jelentéseiben;
- a jelzett hibaarányok nem mindig maradéktalanul megbízhatóak;
- a tagállamok által a „pénzügyi korrekciókat” illetően benyújtott adatok nem feltétlenül megbízhatóak és pontosak;
- a Bizottság számítási módszeréből adódóan alábecsülik a fennmaradó hibaarányt.

83

A 2007–2013-as időszakban mind az EMPL, mind a REGIO Főigazgatóság erősített az ellenőrző hatóságokra vonatkozó ellenőrzéseiben. A Bizottság most számos esetben kéri az ellenőrző hatóságokat, hogy az éves kontrolljelentéseikben feltüntetett hibaarány kiszámításáról nyújtsanak kiegészítő tájékoztatást, például az ellenőrzött sokaság és az elszámolt költségek egyeztetését, a mintanagyság újraszámítását vagy a műveletek konkrét ellenőrzésével kapcsolatos részletes információkat. Ezenkívül a két főigazgatóság az ellenőrző hatóságok által jelentett adatok ellenőrzése érdekében tényfeltáró missziókat küld a tagállamokba.

84

A Bizottság az ellenőrző hatóságok eredményei alapján közzéteszi a tagállamonkénti kockázati arányt. A Számvevőszék a 2013-as éves jelentésében arról számolt be, hogy hiányosságok vannak a tagállami hatóságok által szolgáltatott egyes adatokban, valamint a bizottsági felülvizsgálat egyes szempontjaiban⁴⁵. Ezeket az adatokat csak óvatosan lehet annak megbízható jeleként értelmezni, hogy egy tagállam viszonylagos sikerrel tart be különböző támogathatósági szabályokat és előírásokat.

85

A Bizottság csak korlátozott mértékben rendelkezik információkkal arról, hogy a tagállamok által a „korrekciós intézkedések” végrehajtásának céljára létrehozott rendszerek eredményesek-e, valamint hogy az igazoló hatóságok által szolgáltatott információk pontosak, teljes körűek és megbízhatók-e⁴⁶. Ezt az értékelést alátámasztja a Bizottság Belső Ellenőrzési Szolgálatának az a véleménye, hogy csak nagyon korlátozott bizonyosságot lehet szerezni a korrekciós intézkedéseknek a tagállamok által jelentett pénzügyi hatásáról, nemcsak a Bizottságnak való beszámolás módja miatt, hanem azért is, mert az ellenőrző hatóságok csak igen korlátozott mértékben ellenőrzik ezeket⁴⁷. A Bizottság a 2012-es éves jelentés 1.41 bekezdésére adott válaszában kifejtette, hogy „a fennálló problémákat elsősorban a tagállamok által közölt hibaarányok megbízhatatlansága okozza. A Bizottság sok erőfeszítést tesz megbízhatóságuk javítása érdekében, például felfelé korrigálja ezeket, amennyiben szükségesnek ítéli.”

86

A Bizottság csak korlátozottan lesz képes validálni (és szükség esetén kiigazítani) a jelentésekben szereplő hibaarányokat mindaddig, amíg az ellenőrző hatóságok számára nem lesz előírva, hogy az éves kontrolljelentések ellenőrzése tekintetében szolgáltatassanak a műveletekre vonatkozó ellenőrzéseikről konkrétabb információkat.

Fennáll a kockázata, hogy a Bizottság a kohéziós kiadásokat illetően alábecsüli a fennmaradó hibaarányt

87

Összességében fennáll a veszélye annak, hogy a Bizottság alábecsüli a „fennmaradó hibaarányt”, és hogy így az egyes operatív programoknak, illetve az éves tevékenységi jelentésekben szereplő fenntartások pénzügyi hatásának bizottsági értékelése nem áll elég szilárd alapon.

88

16/2013 sz. különjelentésében a Számvevőszék javasolta, hogy a Bizottság elővigyázatosan álljon hozzá az ellenőrzésekről és „pénzügyi korrekciókról” szolgáltatott tagállami információkhoz, nyújtson továbbra is módszertani támogatást és útmutatást a tagállami ellenőrző szervezeteknek, javasoljon szankciós rendszert az olyan ellenőrző szervezetekről, amelyek ismételtelen a valósnál kevesebb problémáról számolnak be, és tegyen intézkedéseket az Unió regionális kiadásainak ellenőrzése során felmerülő költségek tagállamok közötti megosztása érdekében.

Összefoglaló a legfőbb feltárt kockázatokról és hiányosságokról

A mezőgazdasági kockázatok a területekhez, az állatokhoz és a gazdákhöz kapcsolódnak

89

Az Unió a közös agrárpolitikáját az EMGA és az EMVA alapok révén valósítja meg. A Számvevőszék éves jelentése, különösen annak 3. és 4. fejezete többek között a mezőgazdasági kiadások legfőbb kockázatait és hiányosságait foglalja össze.

90

A mezőgazdasági támogatások a végső kedvezményezettek számára történő kifizetésért felelős kb. 80 kifizető ügynökségen futnak át a 28 tagállamban. Az uniós és tagállami szinten létező összetett jogi követelmények nagyszámú működő intézkedésre és támogatási rendszerre terjednek ki (az EMVA-ban például 4 tengely 46 intézkedésére és több ezer részintézkedésére).

91

A közvetlen kifizetések szabályszerűségeit érintő fő kockázatok: a területi támogatást nem támogatható földterületre vagy nem támogatható kedvezményezettnek folyósíthatják, egynél több kedvezményezett kaphat támogatást ugyanarra a parcellára, a jogosultságokat helytelenül számíthatják ki, illetve nem létező állatra nyújthatnak állattenyésztési támogatást (bár ezeket a kockázatokat bizonyos mértékben csökkenti az IIER működése, lásd: 74. bekezdés). Ami a mezőgazdasági piaci intervenciókat és egyéb nem területalapú intézkedéseket illeti, a szabályszerűségeit érintő fő kockázatok arra vonatkoznak, hogy az összegeket támogatásra nem jogosult kedvezményezetteknek, illetve támogatásra nem jogosult vagy a valósnál magasabbnak feltüntetett költségekre folyósítják. Az intervenciók intézkedések túlnyomórészt a kedvezményezettek által bejelentett mennyiségeken alapulnak, amelyeket nem lehet más adatbázisokkal történő automatizált összevetéssel ellenőrizni. Ez megnöveli a hibakockázatot.

A vidékfejlesztés különösen hibára hajlamos terület

92

Az EMVA különösen hibára hajlamos terület. A fent említetteken kívül jelentős kockázatnövelő tényező még, ha nem tartják be a környezet, a táj és a természeti erőforrások védelmével összeegyeztethető mezőgazdasági termelési módszerek alkalmazására vonatkozó agrár-környezetvédelmi követelményeket, a beruházási projektek különleges követelményeit, illetve az uniós és tagállami közbeszerzési szabályokat.

A kohézió terén továbbra is a közbeszerzési hiányosságok jelentik a legfőbb kockázatot

93

Az Unió a kohéziós politikáját az ERFA, a KA és az ESZA alapok révén valósítja meg. A Számvevőszék éves jelentése, különösen annak 5. és 6. fejezete többek között a kohéziós kiadások legfőbb kockázatait és hiányosságait foglalja össze.

94

Az első ilyen kockázat az uniós, illetve tagállami közbeszerzési szabályok be nem tartása a szerződések odaítélésekor. A kohéziós politika terén a közbeszerzési szabályok és eljárások helytelen alkalmazása előfordulhat akár szándékosan, hogy bizonyos szolgáltatóknak kedvezzenek, akár szándéktalanul, a szabályok gyenge ismerete miatt. Az egyik fő terület, ahol gyakori a hiba, a meglévő szerződések meghosszabbítása vagy módosítása ott, ahol az uniós közbeszerzési szabályok értelmében új pályázati eljárást kell kiírni.

95

A második kockázat olyan projekt vagy kiadás támogatása, amely arra a rendeletek, illetve a tagállami támogathatósági szabályok értelmében nem jogosult, vagy amely nem felel meg bizonyos külön szabályoknak (például az Unió állami támogatásra vonatkozó szabályainak). A támogathatósági szabályok és egyéb feltételek bonyolultsága az uniós források kevésbé célzott felhasználását és az uniós költségvetés szuboptimális felhasználását eredményezheti.

96

Az, hogy az emberi tőkébe (például az ESZA keretében) történő beruházás nem anyagi jellegű, valamint az, hogy a projektek végrehajtásában számos, gyakran kisméretű partner vesz részt, növeli annak kockázatát, hogy támogatásra nem jogosult költségek kerülnek elfogadásra, vagy hogy az igénylések pontosságát érintő számítási hibákat azok kis pénzügyi hatása miatt az alkalmazott rendszerek nem észlelik. Az eltérő adminisztratív kapacitással bíró kedvezményezettek eltérően értelmezhetik, illetve alkalmazhatják a támogathatósági feltételeket és az uniós finanszírozás egyéb feltételeit.

Előre tekintve: A 2014 és 2020 közötti uniós mezőgazdasági és kohéziós kiadások

39

A mezőgazdasági támogatások jelentős átalakítása

97

Az EMGA-t illetően a KAP 2013 reformja nyolc közvetlen támogatási rendszerről rendelkezik, amelyek közül négy minden tagállam számára kötelező, négy pedig választható. A kötelező rendszerek: az alaptámogatási rendszer (másképp: egységes területalapú támogatási rendszer⁴⁸), a „zöldítő” (környezetbarátabbá válást ösztönző) támogatási rendszer, a fiatal mezőgazdasági termelőket támogató rendszer és a gyapottámogatási rendszer. Az átcsoportosítással nyújtható támogatások rendszere, a hátrányos természeti adottságú területeken gazdálkodó termelőknek nyújtott támogatások rendszere, a termeléstől függő támogatások rendszere és a kistermelői támogatási rendszer továbbra is szabadon választható marad. Az új rendszerek közül a legtöbb kiadással az alaptámogatási rendszer és az egységes területalapú támogatási rendszer jár. A „zöldítő” támogatás az éghajlat és a környezet szempontjából előnyös gyakorlatokra nyújtott támogatás. Ez a közvetlen támogatások pénzügyi keretösszegének 30%-át teszi ki, és ezt a három követelményt tartalmazza:

- A növénytermesztés diverzifikálása (legalább két szántóföldi növény).
- A meglévő állandó gyepterület fenntartása.
- Ökológiai jelentőségű terület megléte.

98

A „zöldítés” feltételeinek betartása kötelező az alaptámogatási rendszer és az egységes területalapú támogatási rendszer valamennyi kedvezményezettje számára.

99

Az új KAP-szabályok továbbá több lehetőséget adnak a tagállamoknak arra, hogy a támogatások függetlenítésének elvétől eltérve ismét a termeléstől függővé tegyék a támogatást.

100

A KAP-szabályok egyik tulajdonsága, hogy a támogatási rendszerek alkalmazását és a fő támogathatósági feltételek meghatározását ráhagyja a tagállamokra. Olyan lényeges fogalmak meghatározása is tagállami jogkörben marad, mint az „aktív mezőgazdasági termelő” vagy a „mezőgazdasági tevékenység”.

Előre tekintve: A 2014 és 2020 közötti uniós mezőgazdasági és kohéziós kiadások

Kohézió: Egyszerűsödik a szakpolitika végrehajtása, de a támogathatósági szabályok kevésbé változnak

101

Az új többéves pénzügyi keret kohézióra vonatkozó szabályait úgy alakították ki, hogy a szakpolitika végrehajtásának egyszerűsítésével és a feltételhez kötöttség szélesebb körű alkalmazásával nagyobb hangsúlyt kapjon az eredményirányultság. Emiatt jelentős módosítások történtek az általános rendeletben⁴⁹.

102

A támogathatósági szabályokra vonatkozó rendelkezések lényegében változatlanok, ezért a kohéziós kiadásokkal kapcsolatos intézkedések továbbra is bonyolultak. A szabályok több szintjének (közös rendelkezések, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok, végrehajtási aktusok, bizottsági iránymutatások), valamint tagállami jogszabályoknak is meg kell felelni. Több kérdésre, még azokra is, amelyeket a Számvevőszék alapvető fontosságúnak tekint, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok vonatkoznak (fognak vonatkozni).

103

A 2014–2020-as időszakra érvényes kohéziós rendeletről szóló 7/2011 sz. véleményében⁵⁰ a Számvevőszék kiemelte, hogy az uniós kiadásoknak egyértelmű és látható előnyöket kell biztosítaniuk az Unió és az uniós polgárok számára, és ilyen értelemben javasolta, hogy a kiadási programokat az elfogadható outputokat szem előtt tartva dolgozzák át. Egy közös stratégiai keret elfogadása és az előzetes feltételrendszer bevezetése (a beavatkozási logikának a programozási szakaszban történő bevezetése) várhatóan kezelhetőbbé teszi a különböző uniós politikák összehangolásának korábban észlelt hiányát is.

104

Habár a rendszer állítólag eredményközpontú, alapvetően mégis továbbra is inputalapú, és emiatt inkább a szabályszerűségekre, mintsem a teljesítményre összpontosít. Ez utóbbi célkitűzés sorsa lényegében egy eredményességi tartalék (amely akkor járhat sikerrel, ha sikerül megfelelő mutatókat kidolgozni) illetve közös cselekvési tervek⁵¹ bevezetésén múlik.

Jobb információkat kapnak-e az érintettek a szabálytalanság szintjéről a Bizottság és a tagállami hatóságok szerepének, feladatainak és beszámolási kötelezettségeinek változásai nyomán?

105

2014-től (a kohézió terén), illetve 2015-től (a mezőgazdaság terén) a Bizottság a „bizonyossági rendszer megerősítése” révén jobb információkkal fog rendelkezni a megosztott irányítás hibáira nézve. Független ellenőrző szervek fognak ellenőrzéseket végezni, illetve (reprezentatív minták alapján) évente kiszámítják a hibaarányokat minden egyes tagállamra és politikaterületre nézve.

Előre tekintve: A 2014 és 2020 közötti uniós mezőgazdasági és kohéziós kiadások

Jobb információs alap a jogszerűsége és a szabályszerűsége nézve a mezőgazdaság terén

106

A bizonyossági rendszer megerősítése révén a Bizottság és az érintettek jobb információkkal fognak rendelkezni a kifizetések tagállamonkénti hibaarányáról. Ha az információk jó minőségűek és időben rendelkezésre állnak, akkor a Számvevőszék elvben jobban fel tudja használni a Bizottság és a tagállamok munkaeredményeit. Hogy ez valóra válhasson, a Számvevőszéknek korábbi hozzáférésre van szüksége az eredményekhez, és bizonyossággal kell bírnia arról, hogy mire terjedt ki az elvégzett munka és milyen a minősége (lásd még: 109. bekezdés). Az ellenőrző szervek saját megítélés szerint végzett munkájának eddigi számvevőszéki felülvizsgálata azt korlátozott megbízhatóságúnak találta.

Az elszámoltathatósági mechanizmusok erősebb éves keretrendszere a kohézió terén

107

Az új időszakban a kohéziós szabályok még jobban hangsúlyozzák a tagállamok felelősségét a rendszerek létrehozásában és a pénzügyi irányításban. Az irányító és igazoló hatóságokat⁵² a tagállamok jelölik ki. A kijelölési eljárás-hoz a Bizottság jóváhagyása nem szükséges.

108

Az új jogszabályi keret részeként a Bizottság bevezette a számviteli év ((n-1) év júniusától (n) év júniusáig) fogalmát és a beszámoló évenkénti elkészítését. Az igazoló hatóság által igazolt pénzügyi beszámolót (n+1) év februárjáig kell benyújtani a Bizottságnak, és csatolni kell hozzá a következőket:

- Vezetői nyilatkozat, valamint „a végső ellenőrzési jelentések és kontrollok éves összefoglalója, beleértve a rendszerekben azonosított hibák és gyengeségek jellegének és mértékének elemzését, valamint a megtett vagy megtenni tervezett javító intézkedéseket”⁵³. A nyilatkozat terjedjen ki az irányítási és kontrollrendszer működésére, a mögöttes tranzakciók jogszerűségére és szabályszerűségére, továbbá a gondos pénzgazdálkodás elveinek betartására.
- (Az ellenőrző hatóság által elkészítendő) kontrolljelentés, a beszámolókról, a rendszerek működéséről, a kiadások jogszerűségéről és szabályszerűségéről szóló ellenőri véleménnyel⁵⁴.

109

A Bizottságnak a beszámoló elfogadásáról az (n+1) év májusáig kell határoznia. A tagállamoknak így 8 hónapjuk⁵⁵ van az éves beszámoló elkészítésére és benyújtására, a Bizottságnak pedig 3 hónapja, hogy követeztetésre jusson a beszámolóra nézve. Ahhoz, hogy a Számvevőszék a munkájában figyelembe tudja venni a Bizottság által validált információkat, korábbi hozzáférésre van szüksége.

Előre tekintve: A 2014 és 2020 közötti uniós mezőgazdasági és kohéziós kiadások

110

Mivel a tagállami hatóságok munkáját a Bizottság felhasználja bizonyosságforrásként, alapvetően fontos tisztázni, hogy ez a – vélemények és a nyilatkozatok alapjául szolgáló – ellenőri munka mire terjedt ki és milyen a minősége, és a munka megbízható voltáról való meggyőződés végett ugyanilyen fontos áttekinteni a rendszereket és azok teljesítményét.

111

Az általános rendelet kiterjeszti a „pénzügyi korrekciós” mechanizmus érvényét, és bizonyos konkrét körülmények fennállása esetén nettó korrekciók alkalmazását írja elő. Ez érvényes például arra az esetre, amikor a Bizottság az irányítási és kontrollrendszerek eredményes működését érintő olyan súlyos szabálytalanságokat tár fel, amelyekről az éves beszámoló és a kapcsolódó nyilatkozatok nem számoltak be. A Bizottság szerint ez erősebb ösztönzést fog jelenteni a tagállami hatóságok számára, hogy megbízható információkkal szolgáljanak.

Mit jelentenek az új fejlemények az elszámoltathatóságra és a Számvevőszék szerepére nézve: a Bizottság és a tagállami hatóságok által szolgáltatott kontrollinformáció megbízhatóságának problémája

112

A 2014–2020-as pénzügyi keret részeként a megosztott irányításra alkalmazandó új rendelkezések előírják, hogy a tagállami ellenőrző szervek adjanak igazolást a tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről, valamint hagyják jóvá a Bizottságnak szolgáltatott tagállami kontrollstatisztikákat. Ez az előírás a kohézió terén már 2007 óta érvényben van, a mezőgazdaság terén viszont jelentős feladatgyarapodást fog okozni az igazoló szervek számára.

113

A Bizottság már néhány éve dolgozik a tagállamok által szolgáltatott kontrollstatisztikák minőségének és pontosságának javításán. Mint áttekintésünkben már említettük, az utóbbi években a Bizottság kezdeményezte a tagállamok által szolgáltatott kontrollstatisztikák kiigazítását úgy, hogy az éves tevékenységi jelentésekben közölt adatok közelebb álljanak ahhoz, amit a Bizottság helyesnek és reprezentatívnak ítél.

114

A kontrollstatisztikák minőségének javítása nagy feladatot ró a Bizottságra, mivel így nemcsak figyelemmel kell kísérnie a megadott számadatok alakulását és felül kell vizsgálnia azokat, hanem lépéseket kell tennie az adatok kiigazítására és javítására is, valamint további iránymutatást kell nyújtania, és támogatnia kell azokat, akik a kiadások ellenőrzését és a statisztikai adatok előállítását végzik.

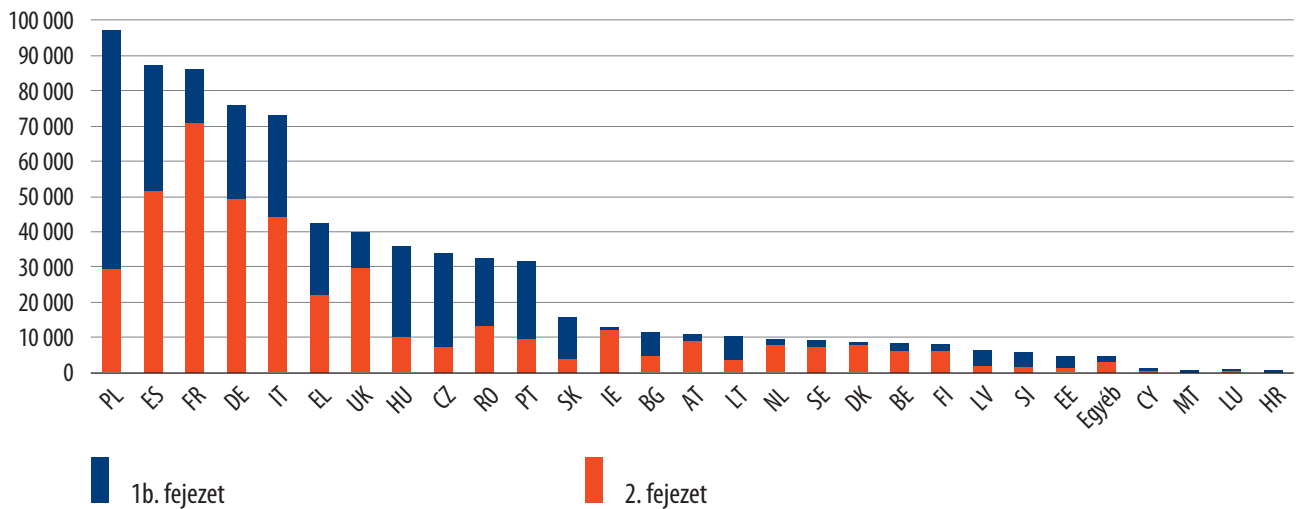
115

Az áttekintés fő következtései:

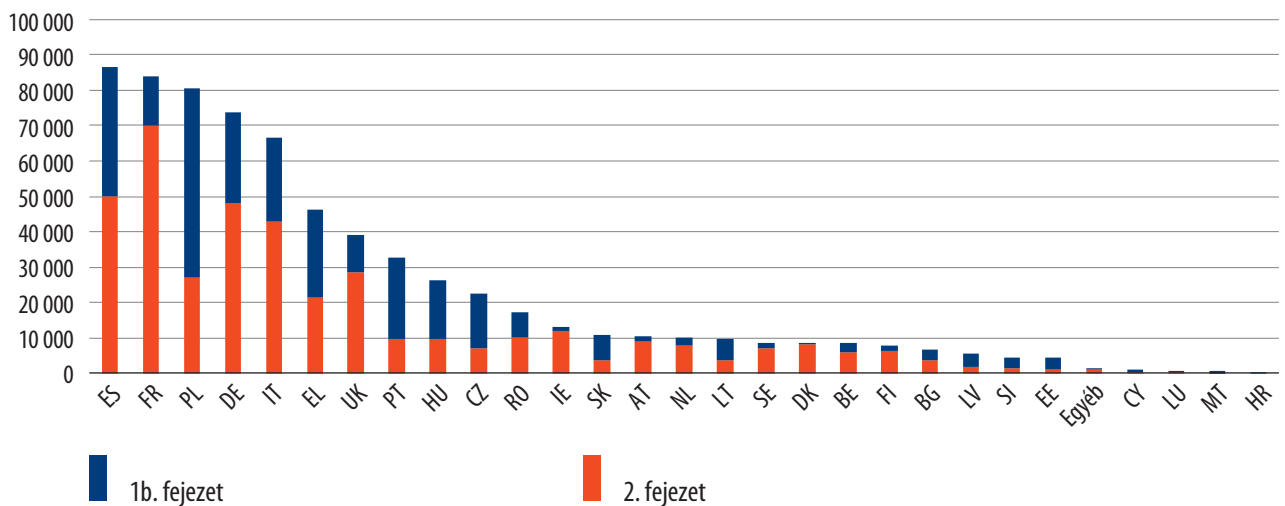
- A 2007 és 2013 közötti időszak kiadásai a korábbi időszakok mintáját követték. A kifizetések összvolumene egyes kiadások elhalasztása ellenére is közel volt a várható összeghez, és valószínűleg kevéssé kell majd a kötelezettségvállalások automatikus visszavonásához folyamodni. A mezőgazdasági termelőknek nyújtott közvetlen támogatások és piaci támogatás kivételével a megosztott irányítási kiadások terén fontos kockázati elem a források elköltésére irányuló nyomás.
- A mezőgazdasági kiadások terén a főbb szabályszerűségi kockázatok: a kifizetett támogatások alapját képező földterület, állatállomány vagy költségek, illetve a támogatásban részesülő kedvezményezettek nem támogatható volta, valamint a támogatások összegének téves kiszámítása (noha ezeket a kockázatokat némileg enyhíti az IER működése). A vidékfejlesztési kiadásokat fenyegető kockázatokat növelő jelentős tényezők: az agrár-környezetvédelmi követelményeknek, a beruházási projektek különleges követelményeinek, illetve a közbeszerzési szabályoknak a be nem tartása.
- A kohéziós kiadásokat fenyegető legjelentősebb kockázat az uniós, illetve tagállami közbeszerzési szabályok be nem tartása; ezt követi az a kockázat, hogy a kiadás (vagy a projektek) nem jogosultak uniós támogatásra.
- Noha bőven van lehetőség a kontrollrendszerek javítására, a legfontosabb kihívás mégis egy olyan intézkedés felvállalása, amely könnyebbé teszi a programok irányítását. Minden olyan tagállamot, amelyre nézve következtetést lehet levonni, a teljes uniós költségvetésre számított hibaszint átlaga körül ingadozó, lényeges hibaszint jellemez. A Számvevőszék minden uniós tagállamnál talál hibákat. Az áttekintésben tárgyalt időszak során a Számvevőszék számos kontrollrendszert megvizsgált a tagállamokban és a Bizottságnál, és túlnyomórészt arra a következtetésre jutott, hogy azok „részben hatásosak”. Az, hogy a Számvevőszék a rendszerek e minősítése ellenére is a megvizsgált tranzakciók közel felénél talál hibákat, jól mutatja többek között az uniós kiadási programok támogathatósági szabályainak és irányítási rendszereinek bonyolultságát.
- A kockázatokra és hibákra nézve a tagállami hatóságok általi beszámolás ugyan javult kissé, ám a Bizottság számára továbbra is problémát jelent megbizonyosodni az információk megbízhatóságáról.
- Az új időszakban a szabályok változása összességében várhatóan nem fogja jelentősen befolyásolni a kockázati szintet. A szabályok – örvendetes módon – némileg egyszerűsödnek, ám egyes finanszírozási programok minden tagállamban továbbra is gondot fognak okozni az irányítóknak.
- Sok hiba azért merül fel, mert az általános irányítási és kontrollarchitektúra bonyolult. A Bizottságnak és a tagállamoknak folytatniuk kell az egyszerűsítési lehetőségek keresését. A tapasztalat azonban azt mutatja, hogy a tagállamoknak egyelőre a jelenlegi rendszer kezelésével, s így a szakpolitika végrehajtásával is vannak nehézségeik. A tagállamoknak folytatniuk kell a helyzet javítására irányuló erőfeszítéseiket.

Az 1.b fejezet (kohézió) és a 2. fejezet (mezőgazdaság) kötelezettségvállalásai és kifizetései tagállamonként

Az 1.b és a 2. fejezet 2007–2013-as kötelezettségvállalásai tagállamonként millió euróban

Az 1.b és a 2. fejezet 2007–2013-as kifizetései tagállamonként millió euróban

Forrás: Jelentések a költségvetési és pénzgazdálkodásról, 2007–2013.

Az ellenőrzési mintákban feltárt hibák gyakorisága a mezőgazdaság és a kohézió terén, 2009–2013

Tagállam	Összes vizsgált tranzakció száma	Egy vagy több hibát tartalmazó tranzakciók száma	Az ilyen hibát tartalmazó tranzakciók száma:				
			Egyéb szabályszerűségi problémák és nem számszerűsíthető hibák	Számszerűsíthető hibák	Számszerűsíthető hibák 0–20%	Számszerűsíthető hibák 20–80%	Számszerűsíthető hibák 80–100%
Ausztria	56	27	5	22	17	2	3
Belgium	22	7	2	5	2	3	0
Bulgária	44	18	11	7	5	0	2
Ciprus	1	1	1	0	0	0	0
Cseh Köztársaság	115	57	24	33	24	4	5
Németország	282	107	38	69	57	7	5
Dánia	30	16	0	16	15	1	0
Észtország	44	14	5	9	7	2	0
Spanyolország	342	176	87	89	50	18	21
Finnország	33	24	10	14	13	1	0
Franciaország	297	166	43	123	108	10	5
Görögország	183	65	34	31	24	3	4
Horvátország	0	0	0	0	0	0	0
Magyarország	84	33	13	20	13	2	5
Írország	26	14	0	14	13	1	0
Olaszország	240	110	57	53	37	7	9
Litvánia	49	22	16	6	3	1	2
Luxemburg	25	19	9	10	10	0	0
Lettország	47	7	4	3	1	1	1
Málta	5	4	3	1	0	0	1
Hollandia	28	17	5	12	7	4	1
Lengyelország	383	128	75	53	33	11	9
Portugália	175	78	34	44	31	6	7
Románia	111	62	36	26	16	1	9
Svédország	34	15	4	11	8	3	0
Szlovénia	33	8	4	4	3	1	0
Szlovákia	67	39	27	12	10	0	2
Egyesült Királyság	164	86	24	62	54	7	1
Összesen	2 920	1 320	571	749	561	96	92

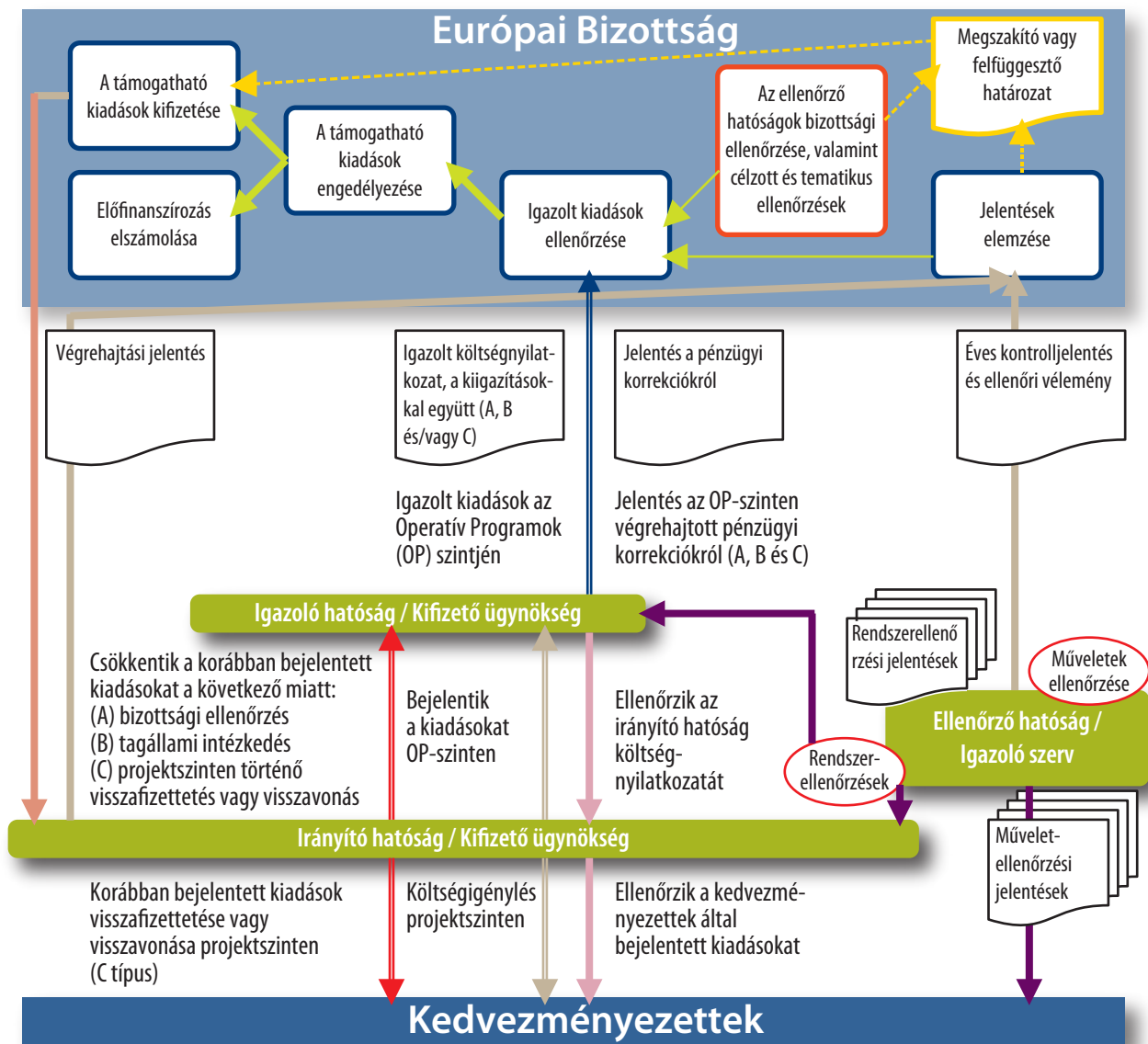
Az ellenőrzési mintákban feltárt hibák gyakorisága a mezőgazdaság terén, 2009–2013

Tagállam	Összes vizsgált tranzakció száma	Egy vagy több hibát tartalmazó tranzakciók száma	Az ilyen hibát tartalmazó tranzakciók száma:				
			Egyéb szabályszerűségi problémák és nem számszerűsíthető hibák	Számszerűsíthető hibák	Számszerűsíthető hibák 0–20%	Számszerűsíthető hibák 20–80%	Számszerűsíthető hibák 80–100%
Ausztria	41	18	0	18	16	2	0
Belgium	14	4	1	3	2	1	0
Bulgária	25	10	5	5	3	0	2
Ciprus	1	1	1	0	0	0	0
Cseh Köztársaság	56	25	8	17	16	0	1
Németország	181	51	10	41	33	4	4
Dánia	22	15	0	15	14	1	0
Észtország	7	3	1	2	2	0	0
Spanyolország	145	64	27	37	26	7	4
Finnország	33	24	10	14	13	1	0
Franciaország	200	114	17	97	91	4	2
Görögország	85	37	16	21	17	1	3
Horvátország	0	0	0	0	0	0	0
Magyarország	32	13	4	9	8	1	0
Írország	26	14	0	14	13	1	0
Olaszország	138	53	20	33	24	6	3
Litvánia	16	8	5	3	2	1	0
Luxemburg	10	7	0	7	7	0	0
Lettország	24	7	4	3	1	1	1
Málta	5	4	3	1	0	0	1
Hollandia	20	13	1	12	7	4	1
Lengyelország	132	59	32	27	20	4	3
Portugália	65	32	9	23	15	1	7
Románia	78	43	24	19	11	1	7
Svédország	16	11	3	8	6	2	0
Szlovénia	10	3	2	1	1	0	0
Szlovákia	15	10	1	9	8	0	1
Egyesült Királyság	114	56	8	48	44	3	1
Összesen	1 511	699	212	487	400	46	41

Az ellenőrzési mintákban feltárt hibák gyakorisága a kohézió terén, 2009–2013

Tagállam	Összes vizsgált tranzakció száma	Egy vagy több hibát tartalmazó tranzakciók száma	Az ilyen hibát tartalmazó tranzakciók száma:				
			Egyéb szabályszerűségi problémák és nem számszerűsíthető hibák	Számszerűsíthető hibák	Számszerűsíthető hibák 0–20%	Számszerűsíthető hibák 20–80%	Számszerűsíthető hibák 80–100%
Ausztria	15	9	5	4	1	0	3
Belgium	8	3	1	2	0	2	0
Bulgária	19	8	6	2	2	0	0
Ciprus	0	0	0	0	0	0	0
Cseh Köztársaság	59	32	16	16	8	4	4
Németország	101	56	28	28	24	3	1
Dánia	8	1	0	1	1	0	0
Észtország	37	11	4	7	5	2	0
Spanyolország	197	112	60	52	24	11	17
Finnország	0	0	0	0	0	0	0
Franciaország	97	52	26	26	17	6	3
Görögország	98	28	18	10	7	2	1
Horvátország	0	0	0	0	0	0	0
Magyarország	52	20	9	11	5	1	5
Írország	0	0	0	0	0	0	0
Olaszország	102	57	37	20	13	1	6
Litvánia	33	14	11	3	1	0	2
Luxemburg	15	12	9	3	3	0	0
Lettország	23	0	0	0	0	0	0
Málta	0	0	0	0	0	0	0
Hollandia	8	4	4	0	0	0	0
Lengyelország	251	69	43	26	13	7	6
Portugália	110	46	25	21	16	5	0
Románia	33	19	12	7	5	0	2
Svédország	18	4	1	3	2	1	0
Szlovénia	23	5	2	3	2	1	0
Szlovákia	52	29	26	3	2	0	1
Egyesült Királyság	50	30	16	14	10	4	0
Összesen	1 409	621	359	262	161	50	51

Bizottsági felügyelet: mezőgazdaság és kohézió, 2007–2013

Megszakítások

Megszakítások esetén a Bizottság nem fizet a tagállamoknak addig, amíg a Bizottság kielégítő aktualizálást nem kap javított vagy kiigazított igénylés (vagy kiegészítő információ) formájában (A) a korábban igényelt összegekre vagy (B) az érintett nyilatkozatra nézve.

Bizottsági ellenőrzés

A Bizottság vizsgálatai előzetesen igazolt és engedélyezett kifizetések kiigazítását (A) eredményezhetik. Ha a tagállami hatóságok nem értenek egyet, a Bizottság visszafizetési felszólítást adhat ki (nettó korrekció). Néhány esetben (kevésbé gyakran, sokszor lezáráskor) a bizottsági vizsgálat még ki nem fizetett nyilatkozatokat is érinthet (B).

Tagállami ellenőrző hatóságok**Kohézió**

A tagállami ellenőrző hatóságok megvizsgálják az irányító és igazoló hatóságok rendszereit és műveleteit a kedvezményezettek szintjén. Jelentéseiket, eltekintve a műveletekről szólóaktól, amelyeket csak a Bizottságnak küldenek meg, megküldik az irányító és az igazoló hatóságnak és a Bizottságnak. A Bizottság egy általános jelentést kap, melynek része ez a tételes tesztelés: az éves kontrolljelentést és egy ellenőri véleményt. A tagállami hatóságok (B) és a Bizottság (A) az egyes rendszerekről, illetve műveletekről szóló jelentések, vagy az általános éves kontrolljelentés alapján tehetnek lépéseket. Az irányító hatóság dönthet úgy, hogy projekt-szinten (C) fizettet vissza vagy von vissza kiadásokat.

Mezőgazdaság

Az igazoló szerv megvizsgálja a kifizető ügynökség beszámolójának megbízhatóságát és vezetői nyilatkozatát. A jelentést megküldik a Bizottságnak. Az igazoló szerv nem vizsgál műveleteket a kedvezményezettek szintjén.

Rövidítések

AGRI: Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóság

Bizottság: Európai Bizottság

DG: Főigazgatóság

EHA: Európai Halászati Alap

EMGA: Európai Mezőgazdasági Garanciaalap

EMPL: A Foglalkoztatás, a Szociális Ügyek és a Társadalmi Befogadás Főigazgatósága

EMVA: Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap

ERFA: Európai Regionális Fejlesztési Alap

ESZA: Európai Szociális Alap

EU: Európai Unió

GDP: bruttó hazai termék

GNI: bruttó nemzeti jövedelem

IIER: Integrált Igazgatási és Ellenőrzési Rendszer

KA: Kohéziós Alap

KAP: közös agrárpolitika

MePAR: Mezőgazdasági parcellaazonosító rendszer

n: az ezzel a betűvel jelölt referenciaév

REGIO: Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság

Számvevőszék: Európai Számvevőszék

TPK: Többéves pénzügyi keret

Jegyzetek

- 1 Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA), Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) és Európai Halászati Alap (EHA). Együttesen ezek az alapok teszik ki a 2. fejezet (Természeti erőforrások) kötelezettségvállalásainak 98,8%-át, illetve kifizetéseinek 98,6%-át, míg a kiadások fennmaradó részét más irányítási módok révén kezelik.
- 2 Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA), Európai Szociális Alap (ESZA) és Kohéziós Alap (KA). Együttesen ezek az alapok teszik ki a 1b. fejezet (Kohézió a növekedésért és foglalkoztatásért) kötelezettségvállalásainak 99,7%-át, illetve kifizetéseinek 99,8%-át, míg a kiadások fennmaradó részét más irányítási módok révén kezelik.
- 3 Ez a szám magában foglalja azt a 6 milliárd eurót, amennyivel a rugalmassági eszközök túlléphetnek a felső határon.
- 4 Az intézményközi megállapodásban a 2004-es folyó áron rögzített kötelezettségvállalások és kifizetések összege 865, illetve 821 milliárd euró volt. Ezeket az összegeket később egyrészt technikailag a folyó árakhoz igazították (évente 2%-kal), másrészt az ITER-rel és Horvátország csatlakozásával kapcsolatban módosították. A kötelezettségvállalások és kifizetések 110, illetve 105 milliárd eurós növekedése elsősorban az évenkénti technikai kiigazítások kumulatív hatásából adódott.
- 5 Az 1083/2006/EK tanácsi rendelet II. mellékletének 7. bekezdése.
- 6 Lásd: az Európai Bizottság 2014. május 5-i 2014 IP/14/513 sajtóközleménye, 1. o., valamint Főbb gazdasági mutatók 1994-2015, (a) reál bruttó hazai termék (%-os változás): http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-513_hu.htm és az Európai Központi Bank havi közlönyének 2014. októberi száma, 5. és 6. o.: <http://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/mobu/mb201410en.pdf>
- 7 A TPK-ban, illetve a tényleges kötelezettségvállalásokban megelőlegezettnél alacsonyabb infláció azt eredményezi, hogy a ténylegesen fizetendő összeg alacsonyabb lesz az eredetileg tervezettnél. Alacsonyabb növekedési szint mellett a projektek végrehajtása lelassul vagy leáll, a kifizetések késnek vagy abbamaradnak.
- 8 Lásd: a 2013-as éves jelentés 1.1. bekezdése.
- 9 Európai Parlament, Belső Politikák Főigazgatósága, D igazgatóság, Költségvetési ügyek: „EU budget and national budget: facts, figures and impact” („Unió költségvetés és tagállami költségvetések: tények, számok és hatás”), 2014. március.
- 10 http://ec.europa.eu/budget/mycountry/HU/index_hu.cfm. Az Európai Parlament tanulmánya szerint (lásd: 9. végjegyzet) Magyarország esetében az uniós kiadásoknak ez az aránya mintegy 19%.
- 11 Steffen Osterloh, „The Fiscal Consequences of EU Cohesion Policy after 2013” („Az Unió kohéziós politikájának költségvetési következményei 2013 után”), 2009, Instituto de Estudios Fiscales.
- 12 A közös agrárpolitika finanszírozásáról szóló 1290/2005/EK tanácsi rendelet 29. cikke.
- 13 A Tanács 1083/2006/EK rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról, 93. Cikk: „A II. mellékletben felsorolt azon tagállamok esetében, amelyeknek a GDP-je 2001 és 2003 között az EU-25 ugyanezen időszakban mért átlagos GDP-jének 85%-a alatt volt, az (1) bekezdésben említett határidő az operatív programokra vonatkozó, 2007 és 2010 között tett éves költségvetési kötelezettségvállalás évét követő harmadik év december 31.”
- 14 Az 539/2010/EU rendelet előírja, hogy a 2007-es év kötelezettségvállalásaira az automatikus visszavonási szabály nem alkalmazandó a 2009 (n+2) / 2010 (n+3) év végéig; ehelyett a 2008–2013-as évek mindegyikében a visszavonásokat meg kell növelni a 2007. évi összes kötelezettségvállalás összegének 1/6-ával.
- 15 1311/2011/EU rendelet (ERFA, ESZF és KA) és 1312/2011/EU rendelet (EMVA).

- 16 1297/2013/EU rendelet.
- 17 A 2012-es kumulatív célérték a következőkből állt: a 2008-as, 2009-es és 2010-es évekhez kapcsolódó kötelezettségvállalások, valamint a 2007-es kötelezettségvállalások 3/6-a ott, ahol a (n+2) szabály volt alkalmazandó; a 2008-as és 2009-es évekhez kapcsolódó kötelezettségvállalások, valamint a 2007-es kötelezettségvállalások 2/6-a ott, ahol a (n+3) szabály volt alkalmazandó.
- 18 A Bizottság 2014. májusi „Analysis of the budgetary implementation of the Structural and Cohesion Funds in 2013” („A strukturális és kohéziós alapok 2013-as költségvetési végrehajtásának elemzése”) c. jelentése alapján.
- 19 A kohézió terén működő pénzügyi konstrukciók azok, amelyeket az 1083/2006/EK rendelet 44. cikke alapján hoztak létre. A strukturális alapok a következőket finanszírozzák egy operatív program részeként:
- vállalkozások, főként kis- és középvállalkozások számára kidolgozott pénzügyi konstrukciók, mint például kockázati tőkealapok, garanciaalapok és hitelalapok;
 - városfejlesztési alapok, vagyis a köz- és magánszféra partnerségeibe és egyéb, a fenntartható városfejlesztésre vonatkozó integrált tervben foglalt projektekbe befektető alapok;
 - alapok vagy egyéb ösztönző rendszerek, amelyek hitelt, a visszafizetendő beruházásokhoz garanciákat vagy ezekkel egyenértékű eszközöket biztosítanak az energiahatékonyságra és a megújuló energia épületekben – beleértve a meglévő épületállományt is – történő felhasználására.
2013. december 31-én több mint 900 pénzügyi konstrukció működött a kohézió terén.
- Az ERFA terén a pénzügyi konstrukciókra nézve az 1698/2005/EK rendelet 71. cikkének (5) bekezdésében és az 1974/2006/EK rendelet 50–52. cikkében leírtak az irányadók. Itt szerepelnek:
- Kockázati (tőke-)alapok;
 - Garanciaalapok;
 - Hitelalapok.
2013. december 31-én 20-nál kevesebb pénzügyi konstrukció működött a mezőgazdaság terén.
- 20 A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóság éves tevékenységi jelentése, 10. melléklet, 157. o.
- 21 Lásd még: 2. bekezdés.
- 22 Lásd: 2013-as éves jelentés, 1.1 melléklet, 9. bekezdés: „A tranzakciókban előforduló hibák többféle okra vezethetők vissza, és a szabálytalanság típusától, illetve a be nem tartott szabály vagy szerződéses követelmény jellegétől függően többféle formát ölthetnek. Az egyes tranzakciók lehetnek részben vagy egészben hiba által érintettek. A Számvevőszék által végzett ellenőrzések előtt és azoktól függetlenül feltárt és kijavított hibák nem számítanak bele a hibagyakoriságba, hiszen azt bizonyítják, hogy a kontrollrendszerek hatásosan működnek. A Számvevőszék aszerint ítél valamely hibát számszerűsíthetőnek vagy nem számszerűsíthetőnek, hogy mérhető-e, mennyire befolyásolta a hiba az ellenőrzött összeget.”
A következő bekezdésekben további példákat is tárgyalunk.
- 23 A (2004/18/EK irányelvet felváltó) 2014/24/EU irányelv, a (2004/17/EK irányelvet felváltó) 2014/25/EU irányelv és a koncessziós szerződésekről szóló új irányelv: a 2014/23/EU irányelv.
- 24 Lásd: http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-14-20_en.htm?locale=en.

- 25 A Bizottságnak a közbeszerzési politika modernizálásáról szóló zöld könyvről szóló 4/2011. sz. véleményében a Számvevőszék megjegyezte, hogy „A Számvevőszék a közbeszerzések ellenőrzése kapcsán azt tapasztalta, hogy a visszatérő meg nem felelési problémák a hatályos szabályok be nem tartásával hozhatók összefüggésbe, és hogy a közbeszerzések lebonyolítása még jelentős javításra szorul.”
valamint hogy
„Meglátásunk szerint bizonyos javításokkal mérsékelni lehetne mind az ajánlatkérő szervek, mind a vállalatok adminisztratív terheit; ezt azonban nem szabad úgy tenni, hogy közben csorbát szenvedjen az egyenlő hozzáférés, a tisztességes verseny és a hatékony közpénz-felhasználás alapelve. A fennálló jogi szabályozás hézagai, homályos és többféleképpen értelmezhető pontjai kockázatot jelentenek valamennyi szereplő jogbiztonságára és az eljárások tisztességes voltára nézve. Ezért szükség lehet a szabályok egyértelműbb meghatározására.”
http://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/OP11_04/OP11_04_HU.PDF
- 26 Bővebb magyarázatért lásd még: 16/2013. sz. különjelentés, 11. bekezdés és 2. háttérmagyarázat.
- 27 Azon tagállamok esetében, amelyek a 2009–2013-as években a kifizetések több mint 2%-ában részesültek, a minta mérete jobban igazodik a kifizetések nagyságához, mint a kifizetések kevesebb mint 2%-ában részesülő tagállamok esetében. Ez a Bizottság általi kifizetések szintjén történt csoportos mintavétel módjából adódik (lásd még: Pénzügyi és szabályszerűségi ellenőrzési kézikönyv, 1. rész, 2.3.8. szakasz; http://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/FCAM_2012/FCAM_2012_HU.PDF).
- 28 Ezek a tranzakciók a Számvevőszék által a 2009–2013-as években megvizsgált összes tranzakció 81%-át teszik ki.
- 29 A 2009-es éves jelentés 1.18–1.35. bekezdése és a 2012-es éves jelentés 1.32–1.50. bekezdése.
- 30 A visszafizettetést főként a mezőgazdaságban alkalmazzák.
- 31 A 2009-es éves jelentés 1.32–1.50 bekezdése, a 2012-es éves jelentés 1.19–1.35. bekezdése, a 2013-as éves jelentés 1.13–1.15. bekezdése.
- 32 Címzett bevételnek az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló 966/2012/EU, Euratom rendelet értelmében az ilyen típusú bevételt hívják: „a jogtalanul kifizetett összegeknek a 80. cikkel összhangban történő visszafizetéséből származó bevételek”.
- 33 A mezőgazdaságot illetően lásd: a Számvevőszék 7/2012. sz., „A záróelszámolási eljárás ellenőrzése” c. különjelentése, 68–73. bekezdés és 3. grafikon; a kohéziót illetően a 3/2012. sz., „Strukturális alapok – Sikeresen kezelte-e a Bizottság a tagállamok irányítási és kontrollrendszereiben megállapított hiányosságokat?” c. különjelentés.
- 34 COM(2014) 618 final közlemény, 2014.9.219, „Az EU költségvetésének 2013 végéig megvalósított védelme”.
- 35 COM(2014) 618 final közlemény, 2014.9.219, „Az EU költségvetésének 2013 végéig megvalósított védelme”.
- 36 2013-as éves jelentés, 1.19. bekezdés.
- 37 2013-as éves jelentés, 3.8, 4.8, 5.32 és 6.24. bekezdés.
- 38 A kockázatosnak minősülő (másképp: kockázattal érintett) összeg a Bizottság meghatározása szerint „a tranzakciók azon részének becsült értékét jelentik, amelyek a szabályszerűségi kockázatok enyhítésére szolgáló összes kontroll (helyesbítő intézkedés) alkalmazása után sem állnak teljes mértékben összhangban a vonatkozó szabályozási és szerződéses előírásokkal.” Forrás: „A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és az Európai Számvevőszéknek, mellékletek. A Bizottság 2013. évi igazgatási eredményeinek összefoglalása”. Lásd még az alábbi linket: http://ec.europa.eu/atwork/pdf/synthesis_report_2013_annex_en.pdf
- 39 Erről lásd: a 2011-es éves jelentés 4.33–4.44. bekezdése, a 2012-es éves jelentés 4.26–4.39. bekezdése és a 2013-as éves jelentés 4.22–4.30. bekezdése.
- 40 A 2009-es éves jelentés 3.67. bekezdése, a 2010-es éves jelentés 3.54. bekezdése és a 2011-es éves jelentés 3.41. bekezdése.

- 41 A területalapú vidékfejlesztési intézkedések esetében egyes fő szempontok, például a támogatható terület ellenőrzését az IIER-rel végzik. Más támogathatósági követelményekre külön erre a célra kialakított kontrollmechanizmusokat alkalmaznak.
- 42 A Számvevőszék módszertana a rendszereket aszerint osztályozza, hogy mennyire mérsékelik a tranzakciók hibakockázatát: hatásosan, részben hatásosan (ha bizonyos hiányosságok csökkentik a működés eredményességét), vagy nem hatásosan (ha a hiányosságok annyira áthatóak, hogy ellehetlenítik az eredményes működést).
- 43 Lásd: a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóság 2013-as éves tevékenységi jelentése, 119. o.: 7,44% fennmaradó hibaarány a piaci intézkedéseknél (IIER-en kívül), és 133. o.: 2,33% fennmaradó hibaarány a közvetlen kifizetéseknél (IIER).
- 44 16/2013. sz. különjelentés, „Az egységes ellenőrzés (single audit) áttekintése, avagy a Bizottság milyen mértékben támaszkodik a tagállami ellenőrző hatóságokra”, 83. bekezdés.
- 45 5.46–5.50. és 5.55–5.58. bekezdés.
- 46 16/2013. sz. különjelentés, 35–40. bekezdés.
- 47 A Belső Ellenőrzési Szolgálat (IAS) jelentése: IAS.B2-2014-REGIO-003 „Final Report on the Limited Review of the Calculation and the Underlying Methodology of DG REGIO’s Residual Error Rates for the 2013 Reporting Year” („Végleges jelentés a REGIO Főigazgatóság által a 2013-as beszámolási évre nézve megállapított fennmaradó hibaarány kiszámítására és a mögöttes módszertanra irányuló korlátozott felülvizsgálatról”), 3. o.
- 48 A 73/2009/EK rendeletben meghatározott egységes területalapú támogatási rendszernek 2013. december 31-én meg kellett volna szűnnie. A KAP reformjának keretében az ezt a rendszert alkalmazó tagállamok lehetőséget kaptak, hogy azt egy újabb átmeneti időszakra, legkésőbb 2020 végéig tovább alkalmazzassák.
- 49 Az Európai Parlament és a Tanács 1303/2013/EU rendelete.
- 50 7/2011. sz. vélemény a Közös Stratégiai Kerethez tartozó Európai Regionális Fejlesztési Alapra, Európai Szociális Alapra, Kohéziós Alapra, Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló rendeletre irányuló javaslatról (HL C 47, 2012.2.17., 1. o.).
- 51 A közös cselekvési tervek olyan – egy operatív program részét képező –projektekől vagy projektcsoportokból állnak, ahol az uniós források folyósítása közvetlenül függ konkrét célok, outputok és közösen elfogadott rész-célértékek elérésétől és eredménymutatóktól.
- 52 Irányító hatóság, igazoló hatóság, ellenőrző hatóság.
- 53 Az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló 966/2012/EU, Euratom rendelet 59. cikke (5) bekezdésének b) pontja.
- 54 „Ez a vélemény tartalmazza, hogy az elszámolások megbízható és valós képet nyújtanak-e, hogy azon kiadások, amelyek megtérítését kérték a Bizottságtól, jogszerűek és szabályosak-e, valamint hogy a kontrollrendszerek megfelelően működnek-e. A vélemény tartalmazza azt is, hogy az ellenőrzési tevékenység megkérdőjelezi-e az első bekezdés a) pontjában említett vezetői nyilatkozatban szereplő megállapításokat.” Az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló 966/2012/EU, Euratom rendelet 59. cikke (5) bekezdésének b) pontja.
- 55 A beszámolót és a könyvvizsgálói igazolást az (n) év februárjában kell benyújtani. A Bizottság további egy hónapot adhat a tagállamoknak erre. Hasonló az ütemezés a mezőgazdaságban, bár ezen a területen a kifizető ügynökségek beszámolóját az (n-1) év október 15-én zárják le. A kohézió terén a pénzügyi év az (n-1) év június 30-án ér véget.

HOGYAN JUTHAT HOZZÁ AZ EURÓPAI UNIÓ KIADVÁNYAIHOZ?

Ingyenes kiadványok:

- egy példány: az EU Bookshopból (<http://bookshop.europa.eu>),
- több példány, valamint plakátok, térképek rendelése:
az Európai Unió képviselőin keresztül (http://ec.europa.eu/represent_hu.htm),
nem uniós országokban a küldöttségektől (http://eeas.europa.eu/delegations/index_hu.htm),
a Europe Direct szolgáltatáson keresztül (http://europa.eu/europedirect/index_hu.htm) vagy
a 00 800 6 7 8 9 10 11 telefonszám tárcsázásával (ingyenesen hívható az EU egész területéről) (*).

(*) A legtöbb hívás és a megadott információk ingyenesek (noha egyes mobiltelefon-szolgáltatókon keresztül, telefonfülkékből és hotelekből a számot csak díjfizetés ellenében lehet hívni).

Megvásárolható kiadványok:

- az EU Bookshopból (<http://bookshop.europa.eu>).

Előfizetéses kiadványok:

- az Európai Unió Kiadóhivatalának forgalmazó partnereitől
(http://publications.europa.eu/others/agents/index_hu.htm).

EURÓPAI
SZÁMVEVŐSZÉK

Kiadóhivatal

